

AKCINĖ
BENDROVĖ

STOCK
COMPANY

Sedos g. 35, 87101, Telšiai
LIETUVOS RESPUBLIKA
Kodas 180240752
Tel.: (+370-444) 22 201, 22 202, 22 206
Faks. (+370-444) 74 897
El.p. info@zpienas.lt
www.zpienas.lt
a/s LT764010042800060281
AB DNB bankas kodas 40100

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2014-03-31

Telšiai

Vadovaudamiesi LR vertybinių popierių įstatymo 21 straipsniu ir LR vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes – AB „Žemaitijos pienas“ laikinai einantis generalinio direktoriaus pareigas Robertas Pažemeckas ir vyr.buhalterė Dalia Gecienė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedamos AB „Žemaitijos pienas“ 2013 metų audituotos konsoliduotosios ir bendrovės finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo bendrovės ir įmonių grupės turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o konsoliduotajame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtos ir veiklos apžvalga, bendrovės ir įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

L.e. generalinio direktoriaus pareigas

Robertas Pažemeckas

Vyr.buhalterė

Dalia Gecienė

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS” AKCININKAMS

Išvada dėl finansinių ataskaitų

Mes atlikome AB „Žemaitijos pienas” ir jos patrunuojamųjų įmonių (toliau – Grupė) toliau pateikiamo atskirų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro 2013 m. gruodžio 31 d. atskira ir konsoliduotoji finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusį metų atskira ir konsoliduotoji bendrųjų pajamų ataskaitos, atskira ir konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos, atskira ir konsoliduotoji pinigų srautų ataskaitos, bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kita aiškinamoji medžiaga (toliau – finansinės ataskaitos), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę, ir tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė – apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, pagrįstą atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal tarptautinius audito standartus. Šiuose standartuose nustatyta, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų toms aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliekamų apskaitinių įvertinimų racionalumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus nuomonei pagrįsti.

Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Žemaitijos pienas” ir Grupės 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusį metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus, vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, ir tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais, priimtais taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme toliau pateiktą AB „Žemaitijos pienas” ir Grupės 2013 m. konsoliduotąjį metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų AB „Žemaitijos pienas” ir Grupės 2013 m. finansinėms ataskaitoms.

Auditorė, valdybos narė Laimė Jablonskienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000091
2014 m. kovo 14 d.

Taikos pr. 52c, Klaipėda

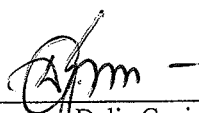
UAB „Grant Thornton Rimess”, Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001410

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

TURTAS	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2013 12 31
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	5	376	408	368	383
Materialusis turtas	5,6	62.979	64.458	43.213	44.594
Investicinis turtas	5,6	919	259	4.755	4.193
Investicijos į kitas įmones	1	4	4	10.882	10.882
Suteiktos paskolos	7	5.535	4.900	5.535	6.738
Atidėto pelno mokesčio turtas	23	3.505	2.149	3.366	2.098
Ilgalaikio turto iš viso		73.318	72.178	68.119	68.888
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	112.720	97.674	99.830	90.234
Išankstiniai apmokėjimai		1.513	1.740	1.482	1.697
Iš pirkėjų gautinos sumos	9	28.899	32.978	31.695	32.042
Kitos gautinos sumos	10	5.290	6.842	6.323	6.190
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	6.958	5.789	5.153	5.427
Trumpalaikio turto iš viso		155.380	145.023	144.483	135.590
TURTAS iš viso:		228.698	217.201	212.602	204.478
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai					
Įstatinis kapitalas	12	48.375	48.375	48.375	48.375
Savos akcijos (-)		(4.569)	(3.002)	(4.569)	(3.002)
Įstatymų numatytas rezervas		4.838	4.838	4.838	4.838
Kiti rezervai		15.764	15.000	15.764	15.000
Nepaskirstytasis pelnas		102.713	82.985	96.496	80.104
Nuosavas kapitalas, tenkantis patrunuojančios bendrovės akcininkams		167.121	148.196	160.904	145.316
Mažumos dalis		2.371	1.947	-	-
Nuosavas kapitalas iš viso		169.492	150.143	160.904	145.316
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	13	5.929	4.389	3.632	1.744
Kreditai	14	-	-	-	-
Finansinės nuomos įsipareigojimai	15	369	796	369	796
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas		1.203	1.083	-	-
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	23	38	24	38	24
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		7.539	6.292	4.039	2.564
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Kreditai	14	1.568	13.934	1.568	13.934
Finansinės nuomos įsipareigojimai	15	426	2.457	426	2.211
Prekybos skolos	17	31.562	27.283	29.726	25.600
Mokėtinas pelno mokestis		2.869	53	2.869	53
Kitos mokėtinos sumos	18	15.242	17.039	13.070	14.799
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		51.667	60.766	47.659	56.598
Įsipareigojimai iš viso		59.206	67.058	51.698	59.162
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		228.698	217.201	212.602	204.478

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Robertas Pažemeckas
L. e. generalinio direktoriaus pareigas

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

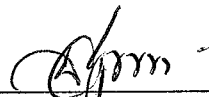
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
PARDAVIMO PAJAMOS	19	529.185	500.515	522.783	489.659
Pardavimo savikaina		(428.554)	(404.244)	(430.829)	(401.007)
BENDRASIS PELNAS		100.631	96.271	91.954	88.652
Veiklos sąnaudos	20	(74.811)	(67.050)	(72.423)	(65.677)
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	21	1.053	(1.711)	2.733	2.332
VEIKLOS PELNAS		26.873	27.510	22.264	25.307
Finansavimo sąnaudos		(88)	(587)	(87)	(619)
Kitos finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	22	345	273	446	485
PELNAS IKI MOKESČIŲ		27.130	27.195	22.623	25.173
Pelno mokesčio nauda (sąnaudos)	23	(3.898)	(3.181)	(3.152)	(3.051)
GRYNASIS PELNAS		23.232	24.014	19.471	22.122
PRISKIRTINOS:					
Patronuojančios bendrovės akcininkams		22.774	23.784	19.471	22.122
Mažumos daliai		458	230	-	-
		23.232	24.014	19.471	22.122
Paprastasis ir sumažintas pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai (Lt)	25	0,47	0,49	0,40	0,46

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Robertas Pažemeckas
L. e. generalinio direktoriaus pareigas

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

**NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

Grupė	Išstatinis kapitalas	Savos akcijos (-)	Privalomasis rezervas	Rezervai savoms akcijoms įsigyti	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Nuosavybė, tenkanti patronuojančios bendrovės akcininkams	Mažumas dalis	Iš viso
Likutis									
2011 m. gruodžio 31 d.	48.375	-	4.838	14.997	3.000	56.193	127.403	1.944	129.347
Dividendai	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	3	-	-	3	-	3
Rezervų panaudojimas	-	-	-	-	(3.000)	3.000	-	-	-
Savų akcijų įsigijimas	-	(3.002)	-	-	-	-	(3.002)	-	(3.002)
Dukterinės įmonės likvidavimo rezultatas	-	-	-	-	-	8	8	(227)	(219)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	23.784	23.784	230	24.014
Likutis									
2012 m. gruodžio 31 d.	48.375	(3.002)	4.838	15.000	-	82.985	148.196	1.947	150.143
Dividendai	-	-	-	-	-	(2.315)	(2.315)	-	(2.315)
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	-	764	(764)	-	-	-
Savų akcijų įsigijimas	-	(1.567)	-	-	-	-	(1.567)	-	(1.567)
Dukterinės įmonės likvidavimo rezultatas	-	-	-	-	-	33	33	(34)	(1)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	22.774	22.774	458	23.232
Likutis									
2013 m. gruodžio 31 d.	48.375	(4.569)	4.838	15.000	764	102.713	167.121	2.371	169.492

Bendrovė	Išstatinis kapitalas	Savos akcijos	Išstatymų numatytas rezervas	Rezervai savoms akcijoms įsigyti	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis							
2011 m. gruodžio 31 d.	48.375	-	4.838	14.997	3000	54.982	126.192
Dividendai	-	-	-	-	-	-	-
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	3	-	-	3
Rezervų panaudojimas	-	-	-	-	(3.000)	3.000	-
Savų akcijų įsigijimas	-	(3.002)	-	-	-	-	(3.002)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	22.122	22.122
Likutis							
2012 m. gruodžio 31 d.	48.375	(3.002)	4.838	15.000	-	80.104	145.316
Dividendai	-	-	-	-	-	(2.315)	(2.315)
Pervedimas į kitus rezervus	-	-	-	-	764	(764)	-
Rezervų panaudojimas	-	-	-	-	-	-	-
Savų akcijų įsigijimas	-	(1.567)	-	-	-	-	(1.567)
Grynasis pelnas	-	-	-	-	-	19.471	19.471
Likutis							
2013 m. gruodžio 31 d.	48.375	(4.569)	4.838	15.000	764	96.496	160.904

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Robertas Pažemeckas
L. e. generalinio direktoriaus pareigas

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai				
Grynieji (nuostoliai) pelnas	23.232	24.014	19.471	22.122
Grynųjų (nuostolių) pelno koregavimai				
Nusidėvėjimas ir amortizacija	14.999	17.282	12.845	15.217
Gautos paramos amortizacija	(864)	(903)	(515)	(558)
Nuostoliai (pelnas) iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo ir nurašymo	(174)	80	(175)	(210)
Pelno mokesčio sąnaudos	(1.236)	268	(1.268)	138
Gautinų sumų vertės sumažinimas	324	786	324	786
Ilgalaikio turto vertės sumažinimas	-	(16)	-	-
Finansinės sąnaudos (pajamos) grynąja verte	(257)	(73)	(359)	134
Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	8.710	5.624	8.094	5.624
Nepiniginių straipsnių eliminavimas	(3.073)	(552)	(3.223)	(527)
Dukterinių įmonių likvidavimo nuostoliai (pelnas)		(20)	-	(5)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iki pokyčių apyvartiniame kapitale	41.661	46.490	35.194	42.721
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:				
Atsargų (padidėjimas)	(23.755)	(12.261)	(17.690)	(15.145)
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	3.755	6.593	23	7.247
Išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)	227	(1.199)	215	(1.193)
Kitų gautinų sumų (padidėjimas)	1.658	526	1.792	1.116
Prekybos skolų (sumažėjimas) padidėjimas	4.279	(8.025)	4.125	(3.857)
Kitų mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)	120	510	338	654
Sumokėtas pelno mokestis	2.817	53	2.817	53
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	30.762	32.687	26.814	31.595
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimai	(14.979)	(11.285)	(12.821)	(9.302)
Išplaukos iš materialiojo turto pardavimo	986	851	986	307
Dukterinių įmonių įsigijimas		10	-	76
Investicijų, skirtų pardavimui pardavimas	-	-	-	-
Grąžintos suteiktos paskolos	5.257	6.569	5.257	8.002
Suteiktos paskolos	(5.980)	(7.213)	(5.980)	(7.213)
Gauta palūkanų	438	448	481	452
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(14.278)	(10.620)	(12.077)	(7.678)
Finansinės veiklos pinigų srautai				
Savų akcijų įsigijimas	(1.567)	(3.000)	(1.567)	(3 000)
Tantjemų, dividendų išmokėjimas	(1.147)	-	(1.147)	-
Gautos dotacijos	2.403	3.044	2.403	1.483
Gautos paskolos	68.510	48.264	68.510	48.264
Grąžintos paskolos	(80.866)	(69.716)	(80.866)	(69.716)
Finansinės nuomos įsipareigojimų apmokėjimas	(2.457)	(4.038)	(2.212)	(3.675)

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.****(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

Sumokėtos palūkanos	(88)	(627)	(87)	(619)
Kitos finansinės veiklos pajamos (sąnaudos)	(103)	238	(45)	34
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	<u>(15.315)</u>	<u>(25.835)</u>	<u>(15.011)</u>	<u>(27.229)</u>
 Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas)	 <u>1.169</u>	 <u>(3.768)</u>	 <u>(274)</u>	 <u>(3.312)</u>
 Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	 <u>5.789</u>	 <u>9.556</u>	 <u>5.427</u>	 <u>8.739</u>
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	<u>6.958</u>	<u>5.789</u>	<u>5.153</u>	<u>5.427</u>

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šio Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Robertas Pažemeckas
L. e. generalinio direktoriaus pareigas

Dalia Gečienė
Vyr. buhalterė

1. BENDRA INFORMACIJA

Ataskaitą pateikusi įmonė

AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva.

Bendrovė gamina pieno produktus ir parduoda juos Lietuvos ir užsienio rinkose. Bendrovė turi keletą didmeninės prekybos padalinių su sandėliais ir transportavimo priemonėmis didžiausiuose Lietuvos miestuose. Bendrovė pradėjo veiklą 1984 m.

AB „Žemaitijos pienas“ yra listinguojama Lietuvos įmonė, kurios akcijomis yra prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržos Baltijos papildomajame prekybos sąraše (AB „NASDAQ OMX Vilnius“). Vienos akcijos nominali vertė 1 Lt.

Bendrovės akcininkai 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis:

	2013 12 31		2012 12 31	
	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
Pažemeckas Algirdas	21.589.380	44,63%	21.589.380	44,63%
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN CLIENTS kodas 50203290810, SERGELS TORG 2 10640 STOCKHOLM, SWEDEN	-	-	3.643.525	7,53%
SEB SA OMNIBUS, Liuksemburgas	3.413.962	7,06%	-	-
AB „Klaipėdos pienas“ įm. kodas 240026930, Šilutės pl. 33, 91107 Klaipėda	2.901.844	6,00%	3.601.844	7,45%
Pažemeckienė Danutė	3.025.820	6,25%	3.025.820	6,25%
AB „Žemaitijos pienas“	2.070.621	4,28%	1.360.010	2,81%
Kiti smulkieji akcininkai	15.373.373	31,78%	15.154.421	31,33%
Kapitalas iš viso, litais:	48.375.000	100,00%	48.375.000	100,00%

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 48.375 tūkst. Lt, kurį sudarė 48.375.000 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Lt.

Atsižvelgiant į norminių aktų nuostatas Bendrovė rengia konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinį.

2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis Grupę sudarė AB „Žemaitijos pienas“ ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė):

Dukterinė įmonė	Bendrovės buveinė	Grupės valdomų akcijų dalis	Konsoli- duota dalis	2013 m. Investicijos dydis (savikaina)	2012 m. Investicijos dydis (savikaina)	Grynasis turtas 2013 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
ABF „Šilutės Rambynas“	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	87,82%	87,82%	10.878	10.878	19.466	Sūrių gamyba ir pardavimas
ŽŪK „Tarpučių pienas“	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	12,08%	100,00%	-	60	0	Likviduota 2013 m. sausio 31 d.
SIA „Muižas piens“	Skaitkalnes g. 1, Rīga, Latvija	32%	-	4	4	-	Mažmeninė ir didmeninė prekyba
				10.882	10.942		

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės darbuotojų skaičius buvo - 1.205 (2012 m. gruodžio 31 d. – 1.231).
2013 m. gruodžio 31 d. Grupės darbuotojų skaičius buvo 1.381 (2012 m. gruodžio 31 d. – 1.416).

2. FINANSINIŲ ATASKAITŲ PARENGIMO PAGRINDAS

Finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau - TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – ES).

Finansinės atskaitomybės parengimo pagrindas

Finansinėse ataskaitose skaičiai pateikti nacionaline valiuta - litais, kuri yra ir Bendrovės funkcinė valiuta. Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų. Įvertinimai ir jų prielaidos nuolat peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Vadovybės nuomonė dėl TFAS, priimtų taikyti ES, taikymo, kai jie turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, ir įvertinimai dėl reikšmingų kitų metų koregavimų yra aptariami atskiroje pastaboje.

Žemiau pateikti apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi ir sutampa su taikytais praėjusiais metais.

Konsolidavimo principai

Konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima Bendrovės ir jos kontroliuojamų dukterinių įmonių finansines ataskaitas kiekvienų metų gruodžio 31 d.

Dukterinių įmonių įsigijimai apskaitomi taikant pirkimų metodą. Įsigijimo savikainą sudaro perduoto turto, išleistų nuosavybės priemonių arba prisiimtų įsipareigojimų tikroji vertė įsigijimo dieną, bei tiesiogiai su įsigijimu susijusios išlaidos. Įsigijamos įmonės turtas ir įsipareigojimai, kurie atitinka TFAS 3 pripažinimo kriterijus, įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną. Pradinis dukterinės įmonės turto bei įsipareigojimų įvertinimas koreguojamas per dvyliką mėnesių nuo įsigijimo dienos gavus papildomų duomenų, kurie padeda tiksliau įvertinti dukterinės įmonės turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę.

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje apskaitomos įsigijimo savikainos metodu. Iš dukterinių įmonių gaunami dividendai pripažįstami pajamomis tik tokiu dydžiu, kiek jie išmokami iš po įsigijimo uždirbtos dukterinės įmonės pelno. Tokį pelną viršijanti dividendų dalis laikoma investicijos padengimu ir pripažįstama kaip investicijos savikainos mažinimas.

Dukterinės įmonės, įsigytos (parduotos) per finansinius metus, finansiniai rezultatai yra įtraukiami į konsoliduotąją bendrųjų pajamų ataskaitą nuo dukterinės įmonės įsigijimo dienos iki dukterinės įmonės pardavimo datos.

Mazumos akcininkų dalį sudaro jiems tenkanti turto ir įsipareigojimų tikrųjų verčių dalis.

Visi reikšmingi Grupės įmonių tarpusavio sandoriai, balansiniai likučiai, pajamos, sąnaudos bei tarpusavio operacijų nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš konsoliduotųjų finansinių ataskaitų eliminuojami.

Naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Ataskaitiniais metais Bendrovė pritaikė šiuos standartų pakeitimus:

12 TAS „Pelno mokesčiai“ pakeitimas „Atidėtas mokestis. Pagrindinio turto vertės atkūrimas”.

Šis pakeitimas neturėjo įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas” pakeitimas – kitų bendrųjų pajamų elementų pateikimas.

TAS 1 pataisa keičia KBP pateiktų elementų grupavimą. Elementai, kurie galėtų būti perkelti (arba „grąžinti“) į bendrųjų pajamų ataskaitą ateityje (pavyzdžiui, nutraukus pripažinimą ar apmokėjus), bus pateikiami atskirai nuo elementų, kurie niekada nebus perkeltami. Pataisa taikoma tik pateikimui, ji neturi įtakos Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ pakeitimas

Šis standartas buvo pakoreguotas taip, kad nustatytų apskaitos ir atskleidimų reikalavimus investicijoms į dukterines, bendrai valdomas įmones ir asocijuotas įmones, kai bendrovė rengia atskiras finansines ataskaitas.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šie pakeitimai neturėjo įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendras įmones” pakeitimas.

Buvo pakeistas šio standarto pavadinimas ir nuo šiol jis apima nuosavybės metodo taikymą ne tik asocijuotoms įmonėms, bet ir bendroms įmonėms. Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šie pakeitimai neturėjo įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimas - Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita.

Pakeitimas numato bendrus reikalavimus dėl atskleidimo. Šie atskleidimai privalo naudotojams suteikti informacijos, kuri būtų naudinga vertinant užskaitų poveikį ar potencialų poveikį bendrovės finansinei būklei. 7 TFAS pakeitimai turi būti taikomi retrospektyviai. Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šis pakeitimas nėra aktualus Bendrovei.

10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“

Šis 10 TFAS pakeitimas nustato vieningą kontrolės nustatymo būdą, kuris bus taikomas visoms įmonėms, įskaitant ir specialios paskirties įmones. 10 TFAS pakeitimai reikalauja iš vadovybės atlikti svarbius vertinimus, nustatant, kurios įmonės yra kontroliuojamos ir atitinkamai privalo būti konsoliduojamos patronuojančios įmonės. 10 TFAS pakeičia 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ dalį, kurioje kalbama apie konsoliduotas finansines ataskaitas, ir 12 NAK „Konsolidavimas – specialiosios paskirties įmonės“.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šie pakeitimai neturėjo įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

11 TFAS „Jungtinė veikla“

11 TFAS panaikina jungtinės veiklos įmonių konsolidavimą taikant proporcingos dalies principą.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šis pakeitimas nėra aktualus Bendrovei.

12 TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“

12 TFAS, kaip vienas išsamus standartas, nustato atskleidimo reikalavimus įmonės investicijoms į dukterines įmones, bendros veiklos sutartis, investicijoms į asocijuotas įmones ir specialios paskirties įmones. Šis

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

standartas pareikalaus papildomų informacijos atskleidimų, tokių kaip padaryti įvertinimai, susiję su kontrolės nustatymu.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šie pakeitimai neturėjo įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“

Šis standartas nekeičia nuostatų, kada įmonė privalo naudoti tikrosios vertės metodą, o pateikia paaiškinimų, kaip turi būti atliekamas tikrosios vertės nustatymas, kai to reikalauja ar leidžia TFAS.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šie pakeitimai neturėjo įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

20 TFAAK išaiškinimas „Paviršinės kasyklos gavybos etapo nuodangos sąnaudos“

Šis išaiškinimas taikomas nuodangos sąnaudoms, patirtoms atliekant kasyklos gavybos etapo paviršinės kasybos darbus („gavybos nuodangos sąnaudos“).

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šis išaiškinimas nėra aktualus Bendrovei.

Standartai ir jų aiškinimai, paskelbti Tarptautinės apskaitos standartų valdybos, bet dar nepriimti ES bei ES priimti, bet dar neįsigalioję standartai.

19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimai

Pakeistame 19 TAS yra daug pakeitimų: nuo esminių, tokių kaip „koridoriaus“ metodo ir laukiamos grąžos iš plano turto taikymo panaikinimo iki paprastų patikslinimų ir redakcinio pobūdžio pakeitimų.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d.

Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį finansinei būklei ir rezultatams.

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ pakeitimas – Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita.

Šioje pataisoje išaiškinama frazės „šiuo metu turi pagal įstatymą įvykdomą teisę atlikti užskaitymą“ reikšmė ir paaiškinamas 32 TAS užskaitos kriterijų taikymas atsiskaitymo sistemoms (tokioms kaip kliringo namų sistemos).

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2014 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Šis pakeitimas nėra aktualus Bendrovei.

9 TFAS „Finansinės priemonės – klasifikavimas ir vertinimas“

TASV išleido pirmąsias dvi šio standarto dalis, kuriose nustatyta nauja finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo tvarka bei reikalavimai finansinių įsipareigojimų apskaitai.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2015 m. sausio 1 d., leidžiamas išankstinis taikymas.

Bendrovė šiuo metu vertina šios pataisos poveikį finansinei būklei ir veiklos rezultatams.

10 TFAS, 12 TFAS ir 27 TAS pakeitimai – Investicinės bendrovės

Pakeitimai taikomi įmonėms, atitinkančioms investicinės bendrovės apibrėžimą.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES.

Šie pakeitimai nėra aktualūs Bendrovei.

TFAS patobulinimai

2012 m. gegužės mėn. TASV išleido jungtinį šių penkių standartų reikalingų, bet neskubių pakeitimų dokumentą:

1 TFAS „TFAS taikymas pirmą kartą“;

1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“;

16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“;

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“;

34 TAS „Tarpinės finansinės ataskaitos“.

Taikoma finansiniams metams, prasidedantiems po 2013 m. sausio 1 d., bet ne anksčiau nei bus priimti ES. Bendrovė šiuo metu vertina šių pakeitimų poveikį finansinėms ataskaitoms.

3. REIKŠMINGŲ APSKAITOS PRINCIPŲ SANTRAUKA

Ilgalaikis materialusis turtas

Pripažinimas ir įvertinimas

Ilgalaikis materialusis turtas įvertinamas įsigijimo savikaina, atėmus sukaupą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Įmonės turto įsigijimo savikainą sudaro išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu. Įmonės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir kitos išlaidos, patirtos gaminant šį turtą iki jo naudojimo pradžios, turto išmontavimo, išvežimo bei turto gamybinės vietos sutvarkymo išlaidos iki turto naudojimo pradžios.

Kai ilgalaikio materialiojo turto dalių naudingo tarnavimo laikas skiriasi, jos yra apskaitomos kaip atskiras ilgalaikis materialusis turtas.

Vėliau patirtos sąnaudos

Po pirminio turto pripažinimo, sąnaudos, patiriamos keičiant ilgalaikio materialiojo turto komponentą arba susijusios su turto rekonstrukcija, yra kapitalizuojamos tik jeigu iš to turto tikėtina gauti ateityje ekonominės naudos ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesioginiu būdu per numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra toks:

• Pastatai ir statiniai	20–40	metų
• Mašinos ir įrengimai	5	metų
• Transporto priemonės	4–10	metų
• Kitas turtas	4–10	metų

Nusidėvėjimo metodai, likvidacinės vertės ir turto naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi finansinių ataskaitų pateikimo dieną. Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jei jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai ir įsigijimo vertė ne mažesnė už 500 Lt. Iki 2012-09-01 minimali įsigijimo vertė buvo 3.000 Lt.

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Toks turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Investicinis turtas

Investiciniam turtui priskiriami žemė ir pastatai, kurie yra nuomojami ir uždirba nuomos pajamas, ir nėra naudojami Grupės ir Bendrovės pagrindinės veiklos tikslams. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą bei įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių sumą.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per 20 – 40 metų naudingo tarnavimo laiką.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, kurio numatomas naudingo tarnavimo laikas yra ribotas ir kurį sudaro įsigyta kompiuterinė programinė įranga ir licencijos bei prekių ženklai, apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą.

Amortizacija bendrųjų pajamų ataskaitoje apskaitoma tiesioginiu metodu per visą numatomą naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- Programinė įranga, licencijos, įsigytos teisės 3 metai

Vėlesnės nematerialiojo turto išlaidos kapitalizuojamos tik tada, kai dėl jų padidėja konkretaus turto, su kuriuo yra susiję išlaidos, būsima ekonominė nauda. Visos kitos išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai Bendrovė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma finansine nuoma. Turtas, įgyjamas finansinės nuomos būdu, pripažįstamas Bendrovės turtu finansinės nuomos laikotarpio pradžios dieną ir apskaitomas mažesniąja iš turto tikrosios vertės ir minimalių finansinės nuomos įmokų dabartinės vertės atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Visa kita nuoma yra laikoma veiklos nuoma.

Atsargos

Atsargos, įskaitant nebaigtą gamybą ir gatavą produkciją, apskaitomos mažesniąja iš verčių (savikainos ar grynosios realizacinės vertės). Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu.

Kai atsargos yra pasigaminamos bei nebaigtos gamybos atveju į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į gamybos pajėgumų panaudojimą.

Atsargos nurašomos, kai yra pradėdamos naudoti Bendrovės veikloje, praradimo atveju, parduodamos arba yra apskaitomos pagamintų prekių savikainoje, jei yra panaudojamos gamyboje.

Vyriausybės dotacijos

Dotacijos apskaitomos kaupimo principu, t.y. gautos dotacijos arba jų dalys pripažįstamos panaudotomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su dotacijomis susijusios sąnaudos.

Dotacijos susijusios su turtu

Dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto arba įsigyto ilgalaikio turto tikraja verte. Dotacijos

amortizacija mažina susijusio ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudas per šio ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiką.

Vertės sumažėjimas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad tam tikras įvykis ar įvykiai gali turėti neigiamos įtakos su turtu susijusiems pinigų srautams ateityje. Reikšmingam finansiniam turtui vertės sumažėjimas yra vertinamas individualiai. Likęs finansinis turtas suskirstomas į turto grupes pagal panašią kredito riziką ir toms grupėms vertės sumažėjimas yra nustatomas bendrai. Turtas, kuriam vertės sumažėjimas yra nustatytas individualiai ir kuriam yra vertės sumažėjimo nuostolių yra ir toliau pripažįstamas, nėra įtraukiamas į bendrai nustatomą vertės sumažėjimą.

Įmonės nefinansinio turto likutinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrima ataskaitų pateikimo dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Turto su neapibrėžtu naudingo tarnavimo laiku bei dar neįvesto į eksploataciją nematerialiojo turto atsiperkamoji vertė įvertinama finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Nuostoliai dėl nuvertėjimo apskaitomi, kai turto arba jam priklausančio grynuosius pinigus uždirbančio vieneto apskaitinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Grynuosius pinigus uždirbantis vienetas yra mažiausia pinigų uždirbančio turto grupė, sukurianti pinigų srautus, nepriklausomus nuo kito turto ar turto grupių. Visi dėl nuvertėjimo patirti nuostoliai yra apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę efektyvią palūkanų normą, t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu. Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Nefinansinio turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės, atskaičius pardavimo sąnaudas, ar turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš turto naudojimo iki jų dabartinės vertės, taikant mokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitytų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu atsiperkamosios vertės vėlesnis padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, įvykusi po vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo.

Jeigu įvyksta tam tikri įvykių ar aplinkybių, kurių pagrindu buvo vertinama nefinansinio turto atsiperkamoji vertė, pasikeitimai, liudijantys, kad nefinansinio turto apskaitinė vertė gali būti atgauta, vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi. Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto likutinė vertė neviršytų tos likutinės vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Išmokos darbuotojams

Bendrovė ir Grupė neturi apibrėžtų įmokų ir skatinimo planų bei mokėjimo schemų Bendrovės akcijomis. Išėjusiems į pensiją buvusiems darbuotojams įsipareigojimus vykdo valstybė.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi finansinės būklės ataskaitoje kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems esamiems teisiniams įsipareigojimams arba neatšaukiamiems pasižadėjimams įvykdyti reikės papildomų lėšų.

Užsienio valiuta*Sumų užsienio valiuta įvertinimas nacionaline valiuta*

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos atlikimo dieną galiojusi oficialiu Lietuvos banko skelbiamu lito ir užsienio valiutos santykiu (toliau-oficialiu valiutos kursu). Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną galiojusi oficialiu valiutos kursu. Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2013 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų sudarymui buvo naudoti šie valiutų kursai:

2013 m.			2012 m.		
1 EUR	=	3,4528 Lt	1 EUR	=	3,4528 Lt
1 LVL	=	4,9184 Lt	1 LVL	=	4,9520 Lt
1 USD	=	2,5098 Lt	1 USD	=	2,6060 Lt

Neišvestinės finansinės priemonės

Neišvestinės finansinės priemonės apima pirkejų įsiskolinimą ir kitas gautinas sumas, grynuosius pinigus ir grynujų pinigų ekvivalentus, paskolas ir kreditus, skolas tiekėjams ir kitas mokėtinas sumas.

Grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynujų pinigų likučiai ir indėliai pagal pareikalavimą.

Neišvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, įtraukiant (išskyrus priemones, apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje tikrąja verte) visas tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo neišvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos taip, kaip nurodyta toliau.

Finansinės priemonės apskaitoje pripažįstamos sandorio sudarymo dieną. Bendrovė nustoja pripažinti finansinį turtą, kai nustoja galioti sutartinės teisės pinigų srautams iš to turto, arba kai sandorio metu yra perduodamos teisės gauti sutartus grynujų pinigų srautus iš to finansinio turto, t.y. visa rizika ir nauda iš finansinio turto nuosavybės yra perduodamos. Finansinis įsipareigojimas nustojamas pripažinti, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar pasibaigia jo terminas.

Gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas ir nėra kotiruojamos aktyvioje rinkoje. Jos yra įtrauktos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas sumas, kurių terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių. Pradžioje išduotos paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos tikrąja verte. Po pirminio pripažinimo paskolos ir gautinos sumos yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Kreditai ir paskolos, pasiskolintos sumos ir kiti finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojami.

Finansinių priemonių tikroji vertė vertė atspindi finansinių priemonių vertę, už kurią turtas gali būti realizuotas ar įsipareigojimai gali būti padengti. Tais atvejais, kai, vadovybės nuomone, finansinio turto apskaitinė vertė ir finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina žymiai skiriasi nuo jų tikrosios vertės, tikroji tokio finansinio turto ir įsipareigojimų vertė yra atskleidžiama atskirai finansinių atskaitų pastabose.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Išvestinės finansinės priemonės

Per laikotarpį, pasibaigusį 2013 m. gruodžio 31 d., Bendrovė ir Grupė išvestinių finansinių priemonių nenaudojo ir ataskaitos pateikimo dieną jų neturėjo.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikiama aiškinamajame rašte, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad duodantys ekonominę naudą ištekliai bus prarasti, yra labai maža, ir negalima pakankamai patikimai įvertinti jų dydžio.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas aiškinamajame rašte tuo atveju, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Pajamos

Prekių pardavimai

Pajamos, pardavus prekes, pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tuomet, kai reikšminga rizika ir nuosavybė yra perduotos pirkėjui, kai yra tikėtina, kad Įmonė gaus ekonominės naudos, susijusios su operacija, ir kai pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Pardavimai yra pripažįstami atėmus pardavimo pridėtinės vertės, akcizo mokesčius ir suteiktas nuolaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimais.

Suteiktos paslaugos, perleistas turtas

Pajamos, suteikus paslaugas, pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tas paslaugas suteikus, atsižvelgiant į paslaugų įvykdymo lygį. Pajamos pripažįstamos atėmus pardavimo pridėtinės vertę mokestį ir suteiktas nuolaidas.

Nuomos pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesioginiu būdu per atitinkamos nuomos laikotarpį.

Pajamos iš perleisto turto bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su nuosavybe, yra perduotos pirkėjui.

Pajamos nepripažįstamos, jeigu yra didelių abejonių dėl pajamų atgavimo ar su tomis pajamomis susijusių sąnaudų atsiradimo arba kai tikėtinas prekių grąžinimas ar tikėtina reikšminga rizika ir prekės negali būti laikomos perduotomis pirkėjui.

Sąnaudos

Veiklos nuomos mokėjimai

Veiklos nuomos mokėjimai pagal atitinkamas veiklos nuomos sutartis pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje sistemingai išdalijant juos per visą nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos mokėjimai

Minimalūs nuomos mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomos laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią periodinę palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Grynosios finansavimo sąnaudos

Grynąsias finansavimo sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos efektyvios palūkanų normos metodu, palūkanų pajamos iš investuotų lėšų ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo įtaka.

Palūkanų pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai jos sukaupiamos, remiantis efektyvios palūkanų normos metodu. Finansinės nuomos mokėjimų palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstama naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Segmentų ataskaitos

Segmentas yra reikšminga Bendrovės veiklos dalis, išskiriama pagal tiekiamus produktus ar teikiamas paslaugas (verslo segmentas) arba pagal produktų ar paslaugų tiekimą tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kuriai būdinga savita rizika ir ekonominė nauda (geografinis segmentas). Verslo segmentu šiame finansinių ataskaitų rinkinyje laikoma išskiriama Grupės ir Bendrovės veiklos sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant atskirą produktą ar teikiant paslaugą arba grupę susijusių produktų ar paslaugų, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų verslo segmentų.

Pelno mokestis

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus, kai jis yra susijęs su straipsniais tiesiogiai apskaitomais nuosavame kapitale, tada jis apskaitomas nuosavame kapitale.

Einamasis pelno mokestis yra mokestis, apskaičiuotas nuo apmokestinamojo pelno, taikant galiojančius ir taikomus tarifus finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną, ir nereikšmingi ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai.

Atidėtas mokestis pripažįstamas naudojant „balansinį“ metodą. Jis apskaičiuojamas, atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis neskaičiuojamas laikiniams skirtumams, atsiradusiems turto arba įsipareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai neįtakoja nei ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių), nei apmokestinamojo pelno (nuostolių). Atidėtas mokestis yra vertinamas taikant mokesčio normas, kurios galios, kai minėti laikini mokesčiai skirtumai realizuos remiantis mokesčių įstatymais, priimtais arba iš esmės priimtais ataskaitų pateikimo dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Bendrovė turės pakankamai mokesčio pelno, kuris leis panaudoti mokesčio turtą. Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną ir mažinamas tokia suma, kokia mokesčio nauda tikėtina nebus realizuota ateityje.

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas yra pripažįstamas kaip būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais mokėtinos pelno mokesčio sumos, kurios susidaro dėl apmokestinamųjų laikinųjų skirtumų dėl kurių būsimaisiais ataskaitiniais laikotarpiais apmokestinamasis pelnas bus didesnis už apskaitinį (mokesčiai nuostoliai bus mažesni už apskaitinius).

Atidėto pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kai Grupė ir Bendrovė ketina padengti mokėtinus mokesčius grynąja verte.

Pelno mokesčio ir atidėto pelno mokesčio sąnaudos ar nauda apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jos susijusios su straipsniais apskaitomais akcininkų nuosavybėje. Tuomet atidėti mokesčiai taip pat apskaitomi akcininkų nuosavybėje.

Paprastasis ir sumažintas pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai

Bendrovė pateikia duomenis apie paprastąjį pelną (nuostolius), tenkantį vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną (nuostolius), tenkantį vienai akcijai. Paprastasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, yra

skaičiuojamas padalijant pelną (nuostolius), tenkančius Bendrovės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkio per laikotarpį. Sumažintas pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną (nuostolius), tenkančius akcininkams, bei svertinį paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkį per laikotarpį koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Bendrovė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės finansinę būklę balanso sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose.

Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

4. REIKŠMINGI VERTINIMAI TAIKANT GRUPĖS IR BENDROVĖS APSKAITOS POLITIKĄ

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti istorine patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais. Bendrovės vadovybė, atsižvelgdama į prognozes ir biudžetą, skolinimosi poreikį, įsipareigojimų vykdymą, produktus ir rinkas, finansinės rizikos valdymą, atlikusi veiklos tęstinumo vertinimą mano, kad neiškumų vertinant Bendrovės veiklos tęstinumą, bei abejonų dėl tolesnės jos veikos nėra.

Bendrovė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Parengiant Grupės ir Bendrovės finansines ataskaitas, vadovybė turi priimti tam tikrus sprendimus, įvertinimus ir prielaidas, kurie įtakoja atskleidžiamas pajamų, išlaidų, turto ir įsipareigojimų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus ataskaitos parengimo dieną. Tačiau šių prielaidų ir įvertinimų neapibrėžtumas gali paveikti rezultatus, o tai gali pareikalauti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo ateityje. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas

Bendrovė nuolat peržiūri savo gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą. Bendrovė, nusprenddama ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaityti bendrųjų pajamų ataskaitoje, įvertina ar yra prieinamų duomenų, rodančių, kad pinigų srautai iš gautinų sumų portfelio pastebimai sumažės prieš tai, kai šis sumažėjimas gali būti nustatytas šio portfelio kiekvienai gautinai sumai individualiai. Toks įrodymas gali būti prieinami duomenys, rodantys, kad yra neigiami skolininkų mokėjimų arba nacionalinių ar vietinių ekonominių sąlygų pokyčiai, įtakojančys gautinų sumų grupę.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami mokėti pradėlus 120 dienų ir daugiau. Vadovybė įvertina tikėtinus pinigų srautus iš skolininkų, remiantis skolininkų su panašia kredito rizika istorine nuostolių patirtimi. Metodai ir prielaidos, naudojami pinigų srautų sumų ir jų gavimo laiko ateityje įvertinimui, yra pastoviai peržiūrimi, siekiant sumažinti skirtumus tarp įvertintų ir faktinių nuostolių.

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Bendrovė finansinių ataskaitų sudarymo dieną vertina, ar nėra požymių, kad nefinansinis turtas gali būti nuvertėjęs. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas tikrinamas, kai yra požymių, jog balansinės turto vertės negali būti atstatytos. Kai yra atliekami naudojimo vertės skaičiavimai, vadovybė įvertina tikėtinas būsimas pinigines įplaukas iš turto ar pinigų generuojančio vieneto taikant diskonto normą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Atidėto pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų vertinimas

Atidėto pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai finansinių ataskaitų sudarymo dieną pripažįstami atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Remiantis Bendrovės ir Grupės vadovybės vertinimais yra pripažįstamos reikšmingos atidėtojo pelno mokesčio turto sumos, atsižvelgiant į tikėtinus būsimųjų apmokestinamų pelnų laikotarpius bei dydžius ir atsižvelgiant į Bendrovės mokesčių planavimo strategijas.

5. NEMATERIALUSIS IR MATERIALUSIS ILGALAIKIS TURTAS

Pastaba Nr. 5 – Nematerialusis ir materialusis ilgalaikis turtas

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nematerialiojo turto pasikeitimai:

Grupė (tūkst. Lt)	Patentai, licenzijos	Programi- nė įranga	Kitas ilgalaikis nematerialu- sis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2011 m. gruodžio 31 d.	110	419	829	1.359
Įsigijimai	2	100	107	209
Perleidimai, nurašymai	-	-	(7)	(7)
2012 m. gruodžio 31 d.	112	520	928	1.560
Įsigijimai	22	105	119	246
Perleidimai, nurašymai	(1)	(3)	(29)	(33)
2013 m. gruodžio 31 d.	133	622	1.018	1.773
Sukaupta amortizacija				
2011 m. gruodžio 31 d.	12	385	548	945
Amortizacija	36	32	139	207
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	48	417	687	1.152
Amortizacija	38	78	159	275
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	(3)	(27)	(30)
2013 m. gruodžio 31 d.	86	492	819	1.397
Likutinė vertė				
2012 m. gruodžio 31 d.	64	103	242	408
2013 m. gruodžio 31 d.	47	130	199	376

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nematerialiojo turto pasikeitimai:

Bendrovė (tūkst. Lt)	Patentai licenzijos	Programi- nė įranga	Kitas ilgalaikis nematerialu- sis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2011 m. gruodžio 31 d.	107	329	829	1.265
Įsigijimai	2	92	107	200
Perleidimai, nurašymai	-	-	(7)	(7)
2012 m. gruodžio 31 d.	109	421	928	1.459
Įsigijimai	22	105	119	246
Perleidimai, nurašymai	(1)	-	(28)	(29)
2013 m. gruodžio 31 d.	130	526	1.017	1.673

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Sukaupta amortizacija				
2011 m. gruodžio 31 d.	10	326	548	885
Amortizacija	36	16	139	191
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	46	342	687	1.075
Amortizacija	38	61	158	257
Perleisto ir nurašyto turto amortizacija	-	-	(27)	(27)
2013 m. gruodžio 31 d.	84	404	818	1.305
Likutinė vertė				
2012 m. gruodžio 31 d.	63	79	242	383
2013 m. gruodžio 31 d.	47	122	199	368

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacija 2013 m. atitinkamai sudaro 275 tūkst. Lt ir 257 tūkst. Lt (2012 m. – 207 tūkst. Lt ir 191 tūkst. Lt).

Grupės ir Bendrovės investicijos 2013 m. įsigyjant ilgalaikį nematerialųjį turtą, sudarė atitinkamai 246 tūkst. Lt ir 246 tūkst. Lt (2012 m. – 209 tūkst. Lt ir 200 tūkst. Lt). Visi įsigijimai yra susiję su Lietuvos geografiniu segmentu.

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės materialiojo turto pasikeitimai:

Grupė (tūkst. Lt)	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė						
2011 m. gruodžio 31 d.	42.402	142.340	38.059	12.520	2.664	237.985
turto įsigijimai	1.383	4.171	626	953	4.171	11.304
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	29	-	794	-	823
Iškelta į investicinį turtą	(323)	-	-	-	-	(323)
parduotas ir nurašytas turtas	(117)	(2.497)	(1.455)	(1.500)	(705)	(6.273)
vertės didinimas	3	856	47	126	(848)	184
perklasifikavimai	15	3.488	-	-	(3.994)	(491)
2012 m. gruodžio 31 d.	43.363	148.387	37.277	12.893	1.288	243.208
turto įsigijimai	25	1.138	1.111	848	11.483	14.605
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	-	-	(41)	(52)	(93)
parduotas ir nurašytas turtas	(19)	(1.172)	(1.934)	(387)	-	(3.512)
vertės didinimas	1	158	158	2	-	161
perklasifikavimai	877	2.318	13	-	(3.208)	-
perkėlimai į investicinį turtą	(857)	-	-	-	-	(857)
2013 m. gruodžio 31 d.	43.390	150.671	36.624	13.315	9.510	253.512
Sukauptas nusidėvėjimas						
2011 m. gruodžio 31 d.	17.513	110.935	26.302	11.363	-	166.113
nusidėvėjimas	2.060	11.447	2.635	659	-	16.801
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(54)	(1.651)	(1.423)	(1.488)	-	(4.616)
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	11	-	259	-	270
perkėlimai į investicinį turtą	(62)	-	-	-	-	(62)
2012 m. gruodžio 31 d.	19.457	120.742	27.514	10.793	-	178.507
nusidėvėjimas	1.924	9.398	2.188	1.033	-	14.543
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(18)	(1.119)	(1.245)	(361)	-	(2.743)
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	14	9	-	-	-	23
perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Perkėlimai į investicinį turtą	(14)	-	-	-	-	(14)
2013 m. gruodžio 31 d.	21.363	129.030	28.457	11.465	-	190.316
Vertės sumažėjimas						
2011 m. gruodžio 31 d.	196	18	-	36	7	258
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	(16)	-	-	-	-	(16)
2012 m. gruodžio 31 d.	180	18	-	36	7	242
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	(14)	(9)	-	-	-	(23)
2013 m. gruodžio 31 d.	166	9	-	36	7	219
Likutinė vertė						
2012 m. gruodžio 31 d.	23.726	27.627	9.763	2.064	1.281	64.458
2013 m. gruodžio 31 d.	21.861	21.632	8.168	1.814	9.503	62.979

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto pasikeitimai:

Bendrovė (tūkst. Lt)	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis sturtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Išsigijimo vertė						
2011 m. gruodžio 31 d.	26.760	125.680	27.091	10.201	2.653	192.384
turto įsigijimai	1.383	3.867	597	939	2.542	9.328
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	25	-	759	-	784
parduotas ir nurašytas turtas	(56)	(1.150)	(1.376)	(349)	(705)	(3.636)
vertės didinimas	3	856	47	126	(847)	185
perklasifikavimai	-	1.874	-	-	(2.366)	(491)
perkėlimai į investicinį turtą	(323)	-	-	-	-	(323)
2012 m. gruodžio 31 d.	27.768	131.152	26.359	11.676	1.277	198.232
turto įsigijimai	25	1.136	1.111	684	9.458	12.412
parduotas ir nurašytas turtas	(2)	(842)	(1.934)	(387)	-	(3.165)
vertės didinimas	1	-	158	2	-	161
perklasifikavimai	862	362	13	-	(1.237)	-
perkėlimai į investicinį turtą	(857)	-	-	-	-	(857)
perkėlimai iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
2013 m. gruodžio 31 d.	27.797	131.808	25.707	11.975	9.498	206.784
Sukauptas nusidėvėjimas						
2011 m. gruodžio 31 d.	8.919	101.344	22.236	9.161	-	141.661
nusidėvėjimas	1.531	10.400	2.039	600	-	14.570
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(21)	(1.117)	(1.366)	(336)	-	(2.840)
perskaičiavimai dėl apskaitos politikos keitimo*	-	9	-	248	-	257
perkėlimai į investicinį turtą	(62)	-	-	-	-	(62)
2012 m. gruodžio 31 d.	10.367	110.636	22.909	9.673	-	153.586
nusidėvėjimas	1.509	8.231	1.601	966	-	12.307
parduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimas	(1)	(789)	(1.245)	(321)	-	(2.356)
perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-
Perkėlimai į investicinį turtą	(14)	-	-	-	-	(14)
perkėlimai iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
2013 m. gruodžio 31 d.	11.862	118.078	23.265	10.317	-	163.522
Vertės nuvertėjimas						
2011 m. gruodžio 31 d.	6	9	-	36	-	51
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d.	6	9	-	36	-	51
vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-
vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-
2013 m. gruodžio 31 d.	6	9	-	36	-	51

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Likutinė vertė

2012 m. gruodžio 31 d.	17.394	20.507	3.450	1.967	1.277	44.594
2013 m. gruodžio 31 d.	15.930	13.721	2.442	1.622	9.498	43.213

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas 2013 m. atitinkamai sudaro 14.543 tūkst. Lt ir 12.307 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 16.801 tūkst. Lt ir 14.570 tūkst. Lt).

2012 m. rugpjūčio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ generalinio direktoriaus įsakymu buvo pakeista minimali ilgalaikio turto vertė nuo 3.000 Lt iki 500 Lt. Dėl šių pakeitimų dalis į sąnaudas nurašyto mažaverčio turto, kurio suma 823 tūkst. Lt Grupėje ir 784 tūkst. Lt Bendrovėje, buvo atstatyta į ilgalaikį turtą bei jam buvo priskaičiuotas nusidėvėjimas sumoje 270 tūkst. Lt Grupėje ir 257 tūkst. Lt Bendrovėje. Dėl šių koregavimų 2012 m. Grupės pinigų srautų ataskaitoje atvaizduotas nepiniginių straipsnių eliminavimas sumoje 552 tūkst. Lt, o Bendrovės pinigų srautų ataskaitoje atvaizduotas nepiniginių straipsnių eliminavimas sumoje 527 tūkst. Lt.

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė buvo lygi 8.611 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 8.897 tūkst. Lt), buvo įkeistas bankams kaip Bendrovei suteiktų kredito linijų užstatas (14 pastaba). Dukterinės įmonės ABF „Šilutės Rambynas“ 2012 m. gruodžio 31 d. – įkeisto už paskolas turto likutinė vertė – 37,4 tūkst. Lt, 2013 m. gruodžio 31 d. šios įmonės įkeisto bankams ilgalaikio materialaus turto nebuvo.

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2013 m. gruodžio 31 d. lygi 129.994 tūkst. Lt ir 122.254 tūkst. Lt, yra visiškai nusidėvėjęs (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai – 104.769 tūkst. Lt ir 97.359 tūkst. Lt), tačiau jis dar naudojamas veikloje.

2013 m. Grupės ir Bendrovės investicijos įsigyjant ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, sudarė atitinkamai 14.979 tūkst. Lt ir 12.821 tūkst. Lt (2012 m. – 11.285 tūkst. Lt ir 9.302 tūkst. Lt). Visi įsigijimai yra susiję su Lietuvos geografiniu segmentu.

6. INVESTICINIS TURTA

Pastaba Nr. 6 - Investicinis turtas

2013 m. gruodžio 31 d. investicinis turtas:

	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2011 m. gruodžio 31 d.	-	9.391
- įsigijimai	-	-
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	323	323
2012 m. gruodžio 31 d.	323	9.714
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	727	857
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	-
2013 m. gruodžio 31 d.	1.050	10.571
Sukauptas nusidėvėjimas		
2011 m. gruodžio 31 d.	-	5.260
- nusidėvėjimas	.2	199
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	62	62
2012 m. gruodžio 31 d.	64	5.521
- nusidėvėjimas	67	281
- perkėlimai iš ilgalaikio materialaus turto	-	14
2013 m. gruodžio 31 d.	131	5.816
Likutinė vertė (tūkst. Lt)		
2012 m. gruodžio 31 d.	259	4.193
2013 m. gruodžio 31 d.	919	4.755

Investicinio turto tikroji vertė yra artima jos likutinei vertei.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovės investicinio turto nusidėvėjimas 2013 m. sudarė 281 tūkst. Lt (2012 m. – 199 tūkst. Lt). Bendrovės 2013 m. ir 2012 m. investicinį turtą sudaro nuomojamas turtas ABF „Šilutės Rambynas“ ir UAB „Čia Market“.

Visos nuomos sutartys gali būti lengvai nutrauktos prieš kelis mėnesius apie tai pranešus nuomininkui arba nuomotojui.

7. SUTEIKTOS PASKOLOS

Pastaba Nr. 7 – Suteiktos paskolos

2013 m. gruodžio 31 d. suteiktos paskolos (tūkst. Lt):

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Suteiktos paskolos	9.107	7.736	10.945	10.204
Suteiktų paskolų trumpalaikė dalis	(3.572)	(2.836)	(5.410)	(3.466)
Ilgalaikės paskolos	5.535	4.900	-	6.738

Visos paskolos yra suteiktos litais. Paskolų gražinimo terminai yra nuo 1 iki 9 metų.

8. ATSARGOS

Pastaba Nr. 8 – Atsargos

2013 m. gruodžio 31 d. atsargos (tūkst. Lt):

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Savikaina:				
Žaliavos	11.770	13.152	9.567	10.369
Pagaminta produkcija ir nebaigta gamyba	114.632	89.425	103.329	84.768
Prekės, skirtos perparduoti	652	721	652	721
	127.054	103.298	113.548	95.858
Minus: vertės sumažinimas iki grynosios realizacinės vertės	(14.334)	(5.624)	(13.718)	(5.624)
Iš viso atsargų, tūkst. Lt	112.720	97.674	99.830	90.234

9. PIRKĖJŲ ĮSISKOLINIMAS

Pastaba Nr. 9 – Pirkėjų įsiskolinimas

2013 m. gruodžio 31 d. pirkėjų įsiskolinimas (tūkst. Lt):

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Iš pirkėjų gautinos sumos	28.069	30.369	26.462	29.680
Iš susijusių šalių gautinos sumos	2.023	3.479	6.426	3.231
	30.092	33.848	32.888	32.911
Vertės sumažinimas	(326)	(864)	(326)	(864)
Vertės sumažinimas susijusioms šalims	(867)	(5)	(867)	(5)
Pirkėjų įsiskolinimas grynąja verte:	28.899	32.978	31.695	32.042

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Vertės sumažinimo pirkėjų skoloms pokytis (tūkst. Lt):

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Likutis metų pradžiai	869	83	869	83
Vertės sumažinimas	324	786	324	786
Likutis metų pabaigai	<u>1.193</u>	<u>869</u>	<u>1.193</u>	<u>869</u>

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami mokėti pradėlus 120 dienų ir daugiau.

Pirkėjų skolų analizė analizė pagal atsiskaitymo terminus 2013 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Lt):

Pradelstos skolos					
Grupė (tūkst. Lt)	Nesuejusio termino skolos	iki 60 d.	60-120 d.	virš 120 d.	Iš viso
Pirkėjų skolos	26.465	1.648	786	1.193	30.092
Skolų vertės sumažinimas				(1.193)	(1.193)
Pradelstos skolos					
Bendrovė (tūkst. Lt)	Nesuejusio termino skolos	iki 60 d.	60-120 d.	virš 120 d.	Iš viso
Pirkėjų skolos	29.268	1.641	786	1.193	32.888
Skolų vertės sumažinimas				(1.193)	(1.193)

10. KITOS GAUTINOS SUMOS**Pastaba Nr. 10 – Kitos gautinos sumos**

Kitos gautinos sumos 2013 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Lt):

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Gautinos subsidijos	216	-	-	-
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	3.572	2.836	5.410	3.466
Gautinas PVM	1.421	2.683	844	2.683
Kitos gautinos sumos	81	1.323	69	41
Iš viso:	<u>5.290</u>	<u>6.842</u>	<u>6.323</u>	<u>6.190</u>

11. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI**Pastaba Nr. 11 – Pinigai ir pinigų ekvivalentai**

Pinigai ir pinigų ekvivalentai 2013 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Lt)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Pinigai banke	6.712	5.685	4.914	5.328
Pinigai kasoje	246	104	239	99
Iš viso:	<u>6.958</u>	<u>5.789</u>	<u>5.153</u>	<u>5.427</u>

2013 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje neturėjo terminuotų indėlių.

12. KAPITALAS IR REZERVAI

Pastaba Nr. 12

Akcinis kapitalas

Akcinių kapitalą sudaro 48.375.000 paprastosios vardinės nematerialiosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, o bendra akcinio kapitalo suma yra 48.375.000 litas. 2008 m. vasario 8 d. neeilinio akcininkų susirinkimo metu buvo nuspręsta pakeisti nominalią Bendrovės akcijų nominalią vertę nuo 10 Lt iki 1 lito už akciją, atitinkamai akcininkams vietoj vienos akcijos suteikti 10 akcijų.

Akcinis kapitalas yra pilnai apmokėtas. Viena visiškai apmokėta paprastoji akcija jos savininkui suteikia vieno balso teisę akcininkų susirinkime. Akcininkai turi teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, atsiimti kapitalo dalį akcinio kapitalo mažinimo atveju ir kitas turtines ir neturtines teises, nustatytas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose.

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo įsigijusi 1.360.010 vnt. savų akcijų, kas sudarė 2.81% visų akcijų.

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įsigijo dar 710.611 vnt. savų akcijų ir 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 4,28 % visų savo akcijų. Įsigytų nuosavų akcijų savikaina 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 4.568.992 Lt. Nuosavų akcijų įsigijimo priežastis ir tikslas yra palaikyti ir didinti akcijų kainą rinkoje.

Įstatymo numatytas rezervas

Įstatymo numatytas rezervas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus yra privalomasis rezervas. Kasmet į privalomąjį rezervą turi būti pervedama ne mažiau kaip 5 procentai nepaskirstytojo pelno iki tol, kol privalomasis rezervas sudarys 10 procentų akcinio kapitalo. Šis rezervas negali būti paskirstytas. Rezervas gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams dengti. Bendrovės privalomasis rezervas buvo pilnai suformuotas.

Kiti rezervai

Kiti rezervai formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo ir yra numatyti Bendrovės įstatuose. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams. Remiantis šiuo metu galiojančiu Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovės sudaryti rezervai, kiti nei privalomasis rezervas, jų nepanaudojus ir neplanuojant jų panaudoti, turi būti atstatomi į paskirstytinąjį pelną ir perpaskirstyti.

Bendrovės akcininkai skirstydami 2009 m. ir 2010 m. pelnus savų akcijų įsigijimui suformavo 15 mln. Lt dydžio rezervą. 2013-04-26 visuotiniame metiniame akcininkų susirinkime buvo patvirtintas 764 tūkst. Lt. dydžio rezervas premijoms bei tantjemoms.

13. DOTACIJOS

Pastaba Nr. 13 – Dotacijos

Grupės ir Bendrovės dotacijų judėjimas

	Grupė	Bendrovė
Dotacijos, (tūkst. Lt)		
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	17.409	12.389
- gavimai	3.044	1.483
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	20.453	13.872
- gavimai	2.403	2.403
2013 m. gruodžio 31 d. likutis	22.856	16.275
Sukaupta amortizacija		
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	15.162	11.569
- amortizacija	902	558
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	16.064	12.127
- amortizacija	864	515
2013 m. gruodžio 31 d. likutis	16.928	12.642
Likutinė vertė (tūkst. Lt)		
2012 m. gruodžio 31 d.	4.389	1.744
2013 m. gruodžio 31 d.	5.929	3.632

Gautos dotacijos amortizuojamos lygiomis dalimis per paramos lėšomis įsigyto ilgalaikio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Dotacijos amortizacija apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitos pardavimo savikainos straipsniuose ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas.

2010 m. kovo mėn. Bendrovei suteikta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-13 m. programos priemones – „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ – verslo plano projektui „AB Žemaitijos pieno konkurencingumo didinimas, diegiant technologinio proceso inovacijas“ 684 tūkst. Lt.

AB „Žemaitijos pienas“ nuolat siekia gerinti produktų kokybę, užtikrinti aplinkosaugos reikalavimus, toliau išlikti tarp lyderių pieno produktų gamybos ir pardavimų rinkoje, todėl vykdo investicijų įsisavinimą savo lėšomis bei naudojasi Europos Sąjungos struktūrinių fondų teikiama parama. 2011 m. Bendrovė pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemones „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ užbaigė projekto „AB „Žemaitijos pienas“ konkurencingumo didinimas, diegiant technologinio proceso inovacijas“ antrojo etapo įgyvendinimą, įsisavindama apie 10,2 mln. Litų. Įgyvendinus šią projekto dalį, susidėvėjusi įranga buvo pakeista modernia, pagerėjo gaminamų maisto produktų kokybė, taupomi energetiniai ištekliai. 2011 m. pagal šį projektą gauta pirmojo užbaigto etapo 20 proc. kompensuojamos dalies – 547 tūkst. Lt. 2012 m. įgyvendinus šio projekto II etapą Bendrovei pervesta 20 proc. kompensuojamos dalies - 1.483 tūkst. Lt.

2013 m. AB „Žemaitijos pienas“ pasirašė finansavimo sutartį su VŠĮ „Lietuvos verslo paramos agentūra dėl ES paramos 10 MW garo katilinės, naudojančios medienos kurą, statybos Telšiuose. Naujo garo katilo paskirtis įmonėje – galimai efektyvesnė ir šiuolaikiškesnė šilumos energijos gamyba, panaudojant sąlygiškai pigesnę kurą už iškastinį – medieną. Projekto įgyvendinimui numatyta skirti apie 11,6 mln. Lt lėšų. Paramos dydis sudaro 50 % projektui skiriamų lėšų. 2013 m. Bendrovė jau gavo 2.403 tūkst. Lt šios paramos kompensuojamų lėšų.

2013 metų gruodžio 31 d. visų gautų Bendrovės dotacijų likutinė vertė sudarė 3.632 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 1.744 tūkst. Lt).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

2005 m. liepos 5 d. ABF „Šilutės Rambynas“ pasirašė finansavimo sutartį su VšĮ „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas“ dėl 300 tūkst. litų paramos gavimo. Parama skirta ABF „Šilutės Rambynas“ katilinės rekonstrukcijai, kurios metu katilinėje naudojama kuro rūšis bus pakeista iš mazuto į suskystintas dujas. Paramos dydis negali viršyti 70 proc. viso rekonstrukcijos projekto vertės. Katilinės rekonstrukcija buvo baigta 2005 m. gruodžio mėn., todėl dotacijos suma pradėta amortizuoti nuo 2006 m. sausio 1 d. per 8 metų naudingo tarnavimo laikotarpį.

2006 m. sausio 24 d. ABF „Šilutės Rambynas“ pasirašė finansavimo sutartį su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl 3.395 tūkst. litų paramos gavimo. Parama skirta ABF „Šilutės Rambynas“ pieno perdirbimo gamybos modernizavimui įsigyjant naujus automobilius ir įrengimus. ABF „Šilutės Rambynas“ įsigijo naujus įrengimus 2006 m. birželio ir liepos mėnesiais, todėl dotacijos suma buvo pradėta amortizuoti nuo sekančio mėnesio po įrengimų įsigijimo per 5 metų naudingo tarnavimo laikotarpį. Subsidija ABF „Šilutės Rambynas“ buvo išmokėta 2007 m. sausio 31 d.

2012 m. balandžio mėn. ABF „Šilutės Rambynas“ pasirašė Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos srities „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ paramos sutartį, pagal kurią Bendrovei pieno perdirbimo efektyvumo didinimo, modernizuojant materialinę bazę projektui skirta 1.561 tūkst. Lt parama. Įgyvendinus I projekto etapą, 2012 m. rugsėjo mėn. įmonei pervesta 934 tūkst. Lt paramos suma. II etapui pagal sutartį numatyta skirti 410 tūkst. Lt paramą, įgyvendinimo terminas iki 2013-03-31, III etapui numatyta skirti 216 tūkst. Lt paramą, įgyvendinimo terminas iki 2014-03-31. 2013 metais ABF „Šilutės Rambynas“ paramos piniginių lėšų negavo.

2013 m. gruodžio 31 d. ABF „Šilutės Rambynas“ visų dotacijų ir subsidijų likutis buvo 2.296 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 2.645 tūkst. Lt).

14. KREDITAI

Pastaba Nr. 14 – Ilgalaikės ir trumpalaikės gautos paskolos

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolas sudarė:

Kreditorius	Sutarties pradžia	Grąžinimo terminas	Valiuta	2013 m.	2012 m.
AB DnB NORD bankas	2004 05	2014 06	EUR	-	-
AB DnB NORD bankas	2006 06	2013 04	EUR	-	417
AB SEB bankas	2011 09	2013 09	EUR	-	11.939
AB SEB bankas	2011 11	2014 11	LTL	-	-
Algirdas Pažemeckas	2011 10	2014 12	LTL	1.568	1.578
Iš viso				1.568	13.934
Atimti: trumpalaikės paskolas				-	-
Atimti: ilgalaikių paskolų trumpalaikę dalį				(1.568)	(13.934)
Iš viso ilgalaikių paskolų				-	-

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės paskolas sudarė:

Bendrovė	Sutarties pradžia	Grąžinimo terminas	Valiuta	Likutis	
				2013 m.	2012 m.
AB DnB NORD bankas	2004 05	2014 06	EUR	-	-
AB DnB NORD bankas	2006 06	2013 04	EUR	-	417
AB SEB bankas	2011 09	2013 09	EUR	-	11.939
AB SEB bankas	2011 11	2014 11	LTL	-	-
Algirdas Pažemeckas	2011 10	2012 12	LTL	1.568	1.578
Iš viso				1.568	13.934
Atimti: trumpalaikės paskolas				-	
Atimti: ilgalaikių paskolų trumpalaikę dalį				(1.568)	(13.934)
Iš viso ilgalaikių paskolų				-	-

Grupės ir Bendrovės gautų paskolų grąžinimo terminai:

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2013 12 31
Per vienerius metus	1.568	13.934	1.568	13.934
Per antrus metus	-	-	-	-
Per trečius metus	-	-	-	-
Per ketvirtus ir kitus metus	-	-	-	-
Iš viso:	1.568	13.934	1.568	13.934

Grupės ir Bendrovės negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis:

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Eurai	-	12.356	-	12.356
Litais	1.568	1.578	1.568	1.578
Iš viso:	1.568	13.934	1.568	13.934

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

15. FINANSINĖS NUOMOS ĮSIPAREIGOJIMAI

Pastaba Nr. 15- finansinė nuoma

Grupės ir Bendrovės būsimieji finansinės nuomos mokėjimai

Grupė	2013 12 31		2012 12 31	
	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus	433	426	2.484	2.457
Per dvejus - penkerius metus	374	370	807	796
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	807	796	3.291	3.253
Atimti: būsimas palūkanas	(11)		(38)	
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	796		3.253	

Bendrovė	2013 12 31		2012 12 31	
	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus	433	426	2.237	2.211
Per dvejus - penkerius metus	374	370	807	796
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	807	796	3.044	3.007
Atimti: būsimas palūkanas	(11)		(37)	
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	796		3.007	

2013 m. gruodžio 31 d. visos Grupės ir Bendrovės finansinės nuomos sutartys yra pasirašytos eurais.

16. VEIKLOS NUOMA

Pastaba Nr. 16

Būsimieji nuomos mokėjimai pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Per vienerius metus	3.751	4.221	3.751	4.221
Nuo vienerių iki penkerių metų	3.792	4.267	3.792	4.267
Po penkerių metų	-	-	-	-
Iš viso:	7.543	8.488	7.543	8.488

Veiklos nuomos mokėjimo valiuta yra litas.

17. MOKĖTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 17 – Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Skolos tiekėjams	29.444	25.164	28.186	23.486
Skolos susijusioms įmonėms	1.789	1.787	1.211	1.782
Gauti išankstiniai apmokėjimai	329	332	329	332
Iš viso	<u>31.562</u>	<u>27.283</u>	<u>29.726</u>	<u>25.600</u>

Prekybos skolos yra beprocentės ir paprastai apmokamos per 30 dienų.

18. KITOS MOKĖTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 18 – Kitos mokėtinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Sukauptos sąnaudos		484	3.264	484
Atostogų rezervas		7.986	7.969	7.386
Mokėtinas darbo užmokestis		2.230	2.279	1.951
Mokėtinas socialinis draudimas		1.544	1.450	1.372
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokesčių		490	658	419
Atidėjiniai		1.077	925	27
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai		1.431	494	1.431
Iš viso:	<u>15.242</u>	<u>17.039</u>	<u>13.070</u>	<u>14.799</u>

Atidėjiniai yra suformuoti tikėtiniems įsipareigojimams dėl teismo bylų ir žalos atlyginimo.
Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir turi vidutiniškai vieno mėnesio apmokėjimo terminą.

19. INFORMACIJA APIE SEGMENTUS

Pastaba Nr. 19 – Pardavimai

Valdymo tikslais Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama kaip vienas pagrindinis segmentas – pieno produktų gamyba ir pardavimas (pirminis segmentas).

Grupė	Apyvarta tūkst. Litų		Pokytis % lyginant 2013 m. su 2012 m.
	2013 m.	2012 m.	
Fermentiniai sūriai	245.096	218.357	12%
Švieži pieno produktai	147.972	154.419	-4%

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	42.798	43.128	-1%
Sausi pieno produktai	37.078	33.181	12%
Ledai	72	70	3%
Kita	56.169	51.360	9%
Viso	529.185	500.515	5,72%

Bendrovė	Apyvarta tūkst. Litų		Pokytis % lyginant 2013 m. su 2012 m.
	2013 m.	2012 m.	
Fermentiniai sūriai	227.196	208.725	9%
Švieži pieno produktai	147.972	154.391	-4%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	42.798	43.128	-1%
Sausi pieno produktai	37.078	33.181	12%
Ledai	72	70	3%
Kita	67.667	50.164	35%
Viso	522.783	489.659	6,76%

Pardavimų planavimui, organizavimui bei kontrolei rinkodaros ir pardavimų skyriaus darbuotojams yra priskirti geografiniai regionai pagal galutinę produkcijos realizacijos rinkos geografinę lokaciją (antrinis segmentavimas). Duomenys apie pajamas, gaunamas atskirose geografinėse rinkose (antrinis segmentas) pateikiami žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Pardavimai				
Lietuva	272.304	272.778	277.550	266.014
Kitos Baltijos ir NVS šalys	141.132	128.260	134.476	125.700
Kitos Europos šalys	110.919	94.746	107.804	94.746
Kita	4.830	4.731	2.953	3.199
Iš viso:	529.185	500.515	522.783	489.659

20. VEIKLOS SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 20 – Veiklos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Atlyginimai ir socialinis draudimas*	30.115	29.063	29.529	28.562
Paslaugos	14.112	13.980	13.495	13.650
Marketingas ir rinkodara	9.407	13.529	9.407	13.452
Kuras ir atsarginės dalys	5.674	5.735	5.552	5.615
Nusidėvėjimas ir amortizacija	2.921	2.456	2.877	2.413
Atsargų grynosios realizacinės vertės pokytis	9.203	(1.307)	8.587	(1.345)
Medžiagos	1.364	1.929	1.331	1.835
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	749	597	668	597
Kitos sąnaudos	1.266	1.067	977	898
Iš viso:	74.811	67.050	72.423	65.677

*Dalis darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų apskaitoma produkcijos savikainoje.

21. KITOS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 21 – Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Kitos veiklos pajamos				
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo pelnas ir žaliavų, prekių, skirtų perparduoti pardavimo pajamos	1.207	1.219	1.633	3.641
Nuomos pajamos	593	1.178	1.341	1.333
Valgyklos pajamos	1.188	574	1.188	574
Kitos	714	-	993	829
	3.702	2.971	5.155	6.377
Kitos veiklos sąnaudos				
Žaliavų, prekių, skirtų perparduoti pardavimo savikaina	(1.162)	(3.532)	(1.095)	(3.171)
Nuomos sąnaudos	(501)	(540)	(341)	(264)
Kitos	(986)	(611)	(986)	(610)
	(2.649)	(4.682)	(2.422)	(4.045)
IŠ VISO:	1.053	(1.711)	2.733	2.332

22. FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 22 – Kitos finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos				
Palūkanų pajamos	51	365	51	452
Pelnas dėl valiutų kurso pasikeitimo	160	132	160	132
Kitos finansinės pajamos	467	89	506	55
	678	586	717	639
Finansinės veiklos sąnaudos				
(Nuostoliai) dėl valiutų kurso pasikeitimo	(296)	(186)	(271)	(154)
Palūkanų sąnaudos	(88)	(587)	(87)	(619)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(37)	(127)	-	-
	(421)	(900)	(358)	(773)
IŠ VISO:	257	(315)	359	(134)

23. PELNO MOKESTIS

Pastaba Nr. 23 – Pelno mokesčio nauda (sąnaudos)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Pelnas (nuostoliai) iki mokesčių	27.130	27.195	22.623	25.173
Pelno mokesčio sąnaudos, taikant norminiuose aktuose numatytą mokesčio tarifą	5.134	2.938	4.420	2.913
Atidėtojo pelno mokesčio turto pokytis	(1.356)	138	(1.268)	138
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo pokytis	120	105		
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos bendrųjų pajamų ataskaitoje (tūkst. Lt)	3.898	3.181	3.152	3.051

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Sukaupti mokesčiai nuostoliai	-	-	-	-
Atsargų perkainavimas	2.150	844	2.058	844
Sukauptas atostogų rezervas	1.130	1.122	1.108	1.099
Kitos sukauptos sąnaudos	225	183	200	155
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, iš viso (tūkst. Lt)	3.505	2.149	3.366	2.098
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas				
Materialiojo ilgalaikio turto nusidėvėjimo skirtumas	(1.203)	(1.083)	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, iš viso (tūkst. Lt)	(1.203)	(1.083)	-	-
Atidėtas pelno mokesčio turtas, grynąja verte (tūkst. Lt)	2.302	1.066	3.366	2.098

24. GRUPĖS ĮMONĖS ĮSIGIJIMAS IR NURAŠYMAS

Sudarant 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinį, buvo įvertintas 2013 m. sausio 31 įvykęs įmonės ŽŪK „Tarpučių pienas“ likvidavimas, kurio rezultatai atvaizduoti konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

25. PELNAS VIENAI AKCIJAI

Pastaba Nr. 23- Paprastasis ir sumažintas pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai

Paprastasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, apskaičiuojamas laikotarpio pelną (nuostolius), tenkančius akcininkams, dalijant iš svertinio išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus vidurkio per laikotarpį.

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Akcininkams priskiriamas grynas (nuostolis) pelnas	22.774	23.784	19.471	22.122
Vidutinis svertinis paprastųjų akcijų skaičius (tūkst.)	48.375	48.375	48.375	48.375
Vienai akcijai tenkantis pelnas (nuostoliai) (litas)	0,47	0,49	0,40	0,46

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrovė nėra išleidusi kitų vertybinių popierių potencialiai konvertuojamų į akcijas. Dėl to sumažintas pelnas (nuostoliai) yra lygus paprastajam pelnui (nuostoliams), tenkančiam vienai akcijai.

26. DIVIDENDAI VIENAI AKCIJAI

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Dividendų suma (tūkst. Lt)	2.315	-	2.315	-
Akcijų skaičius (tūkst. vnt.)	48.375	48.375	48.375	48.375
Vienai akcijai tenkantys dividendai (litais)	<u>0,05</u>	<u>0,00</u>	<u>0,05</u>	<u>0,00</u>

27. GALIMI BŪSIMŲ LAIKOTARPIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

2013 metais Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingų įsipareigojimų ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti. 2013 metais Grupė ir Bendrovė nedalyvavo jokiose teisminėse procesuose, kurie, vadovybės nuomone, galėtų turėti reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

28. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Naudodamasi finansiniais instrumentais Bendrovė ir Grupė susiduria su šia rizika:

- Kredito rizika;
- Likvidumo rizika;
- Rinkos rizika.

Šioje pastaboje pateikiama informacija apie kiekvieną Bendrovės patiriamą aukščiau paminėtą riziką, rizikos vertinimo tikslus, politiką ir rizikos vertinimo ir valdymo procesus, taip pat apie Bendrovės kapitalo valdymą. Išsamesni kiekybiniai atskleidimai pateikiami šioje pastaboje.

Vadovybė yra visiškai atsakinga už Bendrovės rizikos valdymo struktūros sukūrimą ir priežiūrą. Bendrovės rizikos valdymo politika yra skirta rizikos, su kuria susiduria Bendrovė, nustatymui ir analizei, atitinkamų rizikos ribų ir kontrolinių nustatymų bei rizikos ir limitų laikymosi stebėjimui. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliariai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Bendrovės veiklos pokyčius. Apmokymų, valdymo standartų procedūrų pagalba Bendrovė siekia sukurti drausmingą ir konstruktyvią valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žinotų savo funkcijas ir vykdytų įsipareigojimus.

Kredito rizika

Kredito rizika yra rizika, kad Bendrovė patirs finansinių nuostolių, jei klientas arba kita šalis neįvykdys numatytų įsipareigojimų, ir kuri yra dažniausiai susijusi su iš klientų gautinomis sumomis.

Bendrovės ir Grupės galima kredito rizika susideda iš veiksnių:

	Grupė		Bendrovė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6.958	5.789	5.153	5.427

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Suteiktos paskolos	5.535	4.900	5.535	6.738
Iš pirkėjų gautinos sumos	28.899	32.978	31.695	32.042
Kitos gautinos sumos	5.290	6.842	6.323	6.190
Finansinis turtas iš viso:	46.682	50.509	48.706	50.397

Grupei ir Bendrovei nebūdinga didesnė pirkėjų rizikos koncentracija, susijusi su panašiomis charakteristikomis apibūdinamu vienu partneriu ar jų grupe. Pirkėjų rizika, arba rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama taikant kredito terminus bei kontrolės procedūras. Grupė ir Bendrovė turi galiojančias procedūras, kurios pastoviai užtikrina, kad Grupės ir Bendrovės produkcija būtų parduodama tik gerą kredito reputaciją turintiems klientams, neviršijant priimtinių kreditavimo ribų.

Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė. Todėl Grupės ir Bendrovės maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų (9 pastaba) sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius balanso sudarymo dieną.

Kitoms gautinoms sumoms, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms nėra nustatytas vertės sumažėjimas, finansinių ataskaitų sudarymo dieną nėra jokių požymių, jog skolininkai neįvykdys savo mokėjimų įsipareigojimų.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Bendrovė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad suėjus terminui Bendrovė nepajėgs įgyvendinti savo finansinių įsipareigojimų. Bendrovės likvidumo valdymo tikslas yra kiek įmanoma geriau užtikrinti, pakankamą Bendrovės ir Grupės likvidumą, leidžiantį įvykdyti įsipareigojimus tiek esant įprastoms, tiek sudėtingoms sąlygoms, nepatiriant nepriimtinių nuostolių ir nerizikuojant prarasti savo gerą vardą.

Grupės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito paslaugų, banko sąskaitos perviršių ir kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo sutartiniai terminai pagal nediskontuotus mokėjimus

Grupė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1.736	12.199	-	-	13.934
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	924	1.533	796	-	3.253
Prekybos skolos	-	25.273	223	-	-	25.496
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	1.788	-	-	-	1.788
2012 m. gruodžio 31 d.	-	29.720	13.955	796	-	44.471
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	1.568	-	-	1.568
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	206	220	370	-	796
Prekybos skolos	-	30.119	145	-	-	30.264
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	1.298	-	-	-	1.298
2013 m. gruodžio 31 d.	-	31.623	1.933	370	-	33.926
Pokytis per 2013 metus:	-	1.903	(12.022)	(426)	-	(10.545)

Bendrovė

Bendrovė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1.578	12.356	-	-	13.934

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	833	1.378	796	-	3.007
Prekybos skolos	-	23.594	223	-	-	23.817
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	1.783	-	-	-	1.783
2012 m. gruodžio 31 d.	-	27.788	13.957	796	-	42.541
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	1.568	-	-	1.568
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	206	220	370	-	796
Prekybos skolos	-	28.285	145	-	-	28.430
Įsipareigojimai susijusioms šalims	-	1.296	-	-	-	1.296
2013 m. gruodžio 31 d.	-	29.787	1.933	370	-	32.090
Pokytis per 2013 metus:		1.999	(12.024)	(426)	-	(10.451)

Rinkos rizika

Rinkos rizika yra rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Įmonės pajamoms arba turimų finansinių instrumentų vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas yra valdyti ir kontroliuoti rinkos riziką atsižvelgiant į tam tikras ribas, optimizuojant grąžą.

Užsienio valiutos rizika

Grupės ir Bendrovės valiutos riziką sąlygoja du pagrindiniai veiksniai - Grupė skolinasi lėšas užsienio valiuta ir vykdomos importo bei eksporto veiklos. Grupės politika siekia suderinti pinigų srautus iš labai tikėtinų būsimų pardavimų su pirkimais kiekviena užsienio valiuta. Grupė nesinaudoja kokiomis nors finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką, išskyrus tai, kad ji stengiasi skolintis eurai, su kuriais yra susietas litas.

Grupės ir Bendrovės piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis

	Grupė 2013 12 31		Bendrovė 2013 12 31	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	39.689	47.706	44.163	42.691
Eurai	8.417	5.402	5.798	5.206
JAV doleriais	21	-	21	-
Latais	3.560	131	3.560	131
Kita	13	38	13	38
Iš viso:	51.700	53.277	53.555	48.066

	Grupė 2012 12 31		Bendrovė 2012 12 31	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	40.346	43.894	40.714	39.213
Eurai	10.255	17.869	9.680	17.300
JAV doleriais	29	-	29	-
Latais	3.767	897	3.767	897
Kita	1	8	2	8
Iš viso:	54.398	62.669	54.192	57.418

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Grupės ir Bendrovės pardavimų ir pirkimų sandoriai, tai pat finansinės skolos yra išreikštos litais ir eurai. Todėl užsienio valiutos svyravimo jautrumo analizė nebuvo pateikta, nes likučiai ir sandoriai užsienio valiutomis, kitomis nei litai ir eurai, buvo nereikšmingi.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti/parduoti turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų“) kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių.

Grupės finansinių instrumentų palyginimas pagal balansinės ir tikrosios vertės kategorijas:

Grupė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Finansinis turtas				
Pinigai bankuose ir kasose	6.958	5.789	6.958	5.789
Terminuoti indėliai	-	-	-	-
Investicijos laikomos galimam pardavimui	-	-	-	-
Suteiktos paskolos	5.535	4.900	5.535	4.900
	12.493	10.689	12.493	10.689
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:				
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	(796)	(3.253)	(807)	(3.289)
Įsiskolinimai su kintama palūkanų norma	-	(12.356)	-	(12.356)
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	(1.568)	(1.578)	(1.568)	(1.578)
	(2.364)	(17.187)	(2.375)	(17.223)
Iš viso:	10.129	(6.498)	10.118	(6.534)

Bendrovė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2013 12 31	2012 12 31	2013 12 31	2012 12 31
Finansinis turtas				
Pinigai bankuose ir kasose	5.153	5.427	5.153	5.427
Terminuoti indėliai	-	-	-	-
Investicijos laikomos galimam pardavimui	-	-	-	-
Suteiktos paskolos	5.535	6.738	5.535	6.738
	10.688	12.165	10.688	12.165
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:				
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	(796)	(3.007)	(807)	(3.044)
Įsiskolinimai su kintama palūkanų norma	-	(12.356)	-	(12.356)
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	(1.568)	(1.578)	(1.568)	(1.578)
	(2.364)	(16.941)	(2.375)	(16.978)
IŠ VISO:	8.324	(4.776)	8.313	(4.813)

Kapitalo valdymas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Grupės ir Bendrovės vadovybės politikos tikslas – palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad nediskredituoti investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimo, o taip pat palaikyti veiklos plėtojimą ateityje. Vadovybė seka kapitalo grąžą ir pateikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo paprastųjų akcijų savininkams, atsižvelgdama į Bendrovės finansinius rezultatus ir strateginius planus. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą.

2013 metais nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustačiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento, tačiau siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniai skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
Ilgalaikiai įsipareigojimai (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas)	7.539	6.292	4.039	2.564
Trumpalaikiai įsipareigojimai	51.667	60.766	47.660	56.598
Įsipareigojimų iš viso:	59.206	67.058	51.698	59.162
 Nuosavybė, tenkanti patronuojančios įmonės akcininkams	 167.121	 148.196	 160.904	 145.316
 Įsipareigojimų* ir nuosavo kapitalo santykis	 35%	 45%	 32%	 41%

*Įsipareigojimai apima visus ilgalaikius (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas (atidėtuosius pajamas)) ir trumpalaikius įsipareigojimus.

Jokių kitų kapitalo valdymo priemonių nėra naudojama. Jokių reikalavimų nesilaikymo pažeidimų per 2013 metus nebuvo.

29. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Grupės ir Bendrovės susijusios šalys:

- šalys kontroliuojančios Bendrovę, Bendrovės kontroliuojamos kitos įmonės bei tos įmonės, kurios kontroliuoja kartu su Bendrove;
- šalys galinčios reikšmingai įtakoti Bendrovės veiklą;
- šalys, kurios yra Bendrovės ar ją kontroliuojančios įmonės vadovybės nariai;
- asmenys susiję artimais giminystės ryšiais su aukščiau paminėtais asmenimis;
- įmonės, kurias kontroliuoja arba reikšmingai įtakoja aukščiau paminėti asmenys.

Pagrindinės Bendrovės susijusios šalys:

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Įmonė**Ryšiai**

AB „Žemaitijos pieno investicija“	Bendras didžiausias akcininkas
ABF „Šilutės Rambynas“	Dukterinė įmonė, bendras didžiausias akcininkas
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	Bendras didžiausias akcininkas
AB „Klaipėdos pienas“	Bendras didžiausias akcininkas
UAB „Čia Market“	Bendras didžiausias akcininkas
SIA „Muizas Pienas“	Bendras didžiausias akcininkas
UAB „Samogitija“	Bendras didžiausias akcininkas

Bendrovės ir Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis:

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
1) Pardavimai				
Prekių pardavimai				
<i>Grupėi</i>				
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	82.722	69.002
	-	-	82.722	69.002
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	35	-	35	-
AB „Klaipėdos pienas“	2.048	1.293	792	425
AB „Žemaitijos pieno investicija“	-	-	-	-
UAB „Čia Market“	21.370	24.394	21.366	23.395
SIA „Muizas piens“	6.111	9.410	4.779	8.507
	29.564	35.097	26.971	32.328
Kito turto ir paslaugų pardavimai				
<i>Grupėi</i>				
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	-	1
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	1.327	3.752
	-	-	1.327	3.753
<i>Susijusioms šalims</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	516	1.529	516	1.529
AB „Klaipėdos pienas“	1.422	1.832	1.422	1.832
AB „Žemaitijos pieno investicija“	146	139	146	139
UAB „Samogitija“	2	6	2	6
UAB „Čia Market“	260	654	245	642
SIA „Muizas piens“	39	90	39	90
	2.385	4.250	2.370	4.239
Pardavimų iš viso:	31.949	39.347	113.390	109.322

	Grupė		Bendrovė	
	2013 m.	2012 m.	2013 m.	2012 m.
2) Pirkimai				
<i>Iš Grupės</i>				
ŽŪK „Tarpučių pienas“	-	-	-	133
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	88.532	90.727
	-	-	88.532	90.860
<i>Iš susijusių šalių</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	6.271	2.295	6.271	2.295

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

AIŠKINAMASIS RAŠTAS**UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

UAB „Čia Market“	730	678	713	662
AB „Klaipėdos pienas“	2.715	3.958	2.714	3.952
AB „Žemaitijos pieno investicija“	2.562	2.565	2.556	2.559
SIA "Muizas piens"	104	103	104	103
	<u>12.382</u>	<u>9.599</u>	<u>12.358</u>	<u>9.571</u>
Pirkimų iš viso:	<u>12.382</u>	<u>9.599</u>	<u>100.890</u>	<u>100.431</u>

	<u>Grupė</u>		<u>Bendrovė</u>	
	<u>2013 12 31</u>	<u>2012 12 31</u>	<u>2013 12 31</u>	<u>2012 12 31</u>
3) Gautinų sumų (prekybos ir finansinės skolos) likučiai metų pabaigoje				
<i>Grupė</i>				
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	6.311	2.468
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.311</u>	<u>2.468</u>
<i>Susijusios šalys</i>				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	-	-	-	-
UAB „Samogitija“	70	78	70	78
UAB „Čia Market“	192	947	192	947
AB „Klaipėdos pienas“	70	71	-	-
AB „Žemaitijos pieno investicija“	2.579	2.477	2.579	2.477
SIA "Muizas piens"	734	2.358	734	2.265
	<u>3.645</u>	<u>5.931</u>	<u>3.575</u>	<u>5.767</u>
Iš viso, su vertės sumažėjimu	<u>3.645</u>	<u>5.931</u>	<u>9.886</u>	<u>8.235</u>

	<u>Grupė</u>		<u>Bendrovė</u>	
	<u>2013 12 31</u>	<u>2012 12 31</u>	<u>2013 12 31</u>	<u>2012 12 31</u>
4) Mokėtinų sumų likučiai metų pabaigoje				
<i>Grupė</i>				
ABF „Šilutės Rambynas“	-	-	-	807
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>807</u>
<i>Susijusios šalys</i>				
Pažemeckas Algirdas	1.568	1.578	1.568	1.578
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“	897	751	897	751
AB „Žemaitijos pieno investicija“	315	224	314	223
AB „Klaipėdos pienas“	-	-	-	-
UAB „Čia Market“	1	4	-	-
SIA "Muizas piens"	85	-	85	-
	<u>2.866</u>	<u>2.557</u>	<u>2.864</u>	<u>2.552</u>
	<u>2.866</u>	<u>2.557</u>	<u>2.864</u>	<u>3.359</u>

2013 m. Bendrovė apskaitė 867 tūkst. Lt realizacinės vertės sumažėjimą abejotinoms skoloms, susijusioms su sumomis, kurios priklauso susijusioms šalims (2012 m. – 5 tūkst. Lt). Šių abejotinių skolų įvertinimas peržiūrimas kiekvienais finansiniais metais, tikrinant susijusios šalies finansinę padėtį ir rinką, kurioje susijusi šalis veikia. Grupė yra sudariusi daug sandorių su susijusiomis šalimis (AB „Žemaitijos pieno investicija“ grupės įmonėmis) ir Grupės pelnas bei pardavimai yra stipriai įtakojami sandorių su AB

„Žemaitijos pieno investicija“ grupė. Sandoriai apima ilgalaikio turto nuomą, žaliavų pardavimus bei pagamintos produkcijos (sūrių) supirkimas iš ABF „Šilutės Rambynas“, distribucijos paslaugų pardavimą UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“ ir pagamintos produkcijos pardavimą UAB „Čia Market“.

30. POBALANSINIAI ĮVYKIAI

Įvykių, įvykusių po ataskaitinio laikotarpio, įtakančių Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, nebuvo.

I. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas

Konsoliduotas metinis pranešimas parengtas ir teikiamas už 2013 finansinius metus.

2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	akcinė bendrovė „Žemaitijos pienas“
Teisinė – organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Akcinė bendrovė įregistruota 1993 m. birželio 23 d.
Įmonės kodas	180240752
PVM mokėtojo kodas	LT802407515
Įstatinis kapitalas	48 375 000 Lt, padalintas į 48 375 000 paprastąsias vardines 1 Lt. nominalios vertės akcijas
Adresas	Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
Telefonas	8 (444) 22201
Faksas	8 (444) 74897
Elektroninis paštas	info@zpienas.lt
Interneto puslapis	www.zpienas.lt

3. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes

2013 m. gruodžio 31 d. konsoliduotą AB „Žemaitijos pienas“ įmonių Grupę sudarė pagrindinė įmonė „Žemaitijos pienas“ ir jos dukterinės įmonės. Bendrovės valdomos dukterinės įmonės yra šios :

AB-F „Šilutės Rambynas“, įmonės kodas 277141670.

Įstatinis kapitalas – 8.596.650 Lt. Bendrovei priklauso 87,82 proc.

Buveinės adresas - Klaipėdos g. 3, Šilutė.

Veiklos pobūdis – Fermentinių sūrių gamyba.

Susijusi įmonė SIA „Muižas piens“, įmonės kodas 40003786632.

Bendrovei priklauso 32 proc.

Buveinės adresas – Skaistkalnes 1, Rīga, Latvija.

Veiklos pobūdis – Mažmeninė, didmeninė prekyba.

AB „Žemaitijos pienas“ turi 5 padalinius su sandėliais ir transportavimo priemonėmis žemiau nurodomuose Lietuvos miestuose :

4. Vilniaus filialas, adr.: Algirdo g. 40/13, Vilnius
5. Kauno filialas, adr.: Kėdainių g. 8A, Kaunas
6. Klaipėdos filialas, adr.: Šilutės pl. 33, Klaipėda
7. Panevėžio filialas, adr.: J. Janonio g. 9, Panevėžys
8. Telšių filialas, adr.: Sedos g. 35, Telšiai

4. Emitento ir dukterinių įmonių pagrindinės veiklos pobūdis

AB „Žemaitijos pienas“ pagrindinė veikla - pieno produktų (fermentinių sūrių ir sūrio gaminių, fasuotų sūrių ir sūrių gaminių, lydytų sūrių ir sūrių gaminių, kremų, varškės kremų, sviesto pieno produktų, maišytų tepinių, pieno riebalų, pasterizuotos grietinėlės, pasukų, išrūgų, sausų pieno produktų, šviežių pieno produktų (pieno, grietinėlės, varškės, varškės gaminių, jogurtų, desertų, varškės sūrelių, glaistytų varškės sūrelių, raugintų pieno produktų)) kūrimas, gamyba ir realizavimas Lietuvos ir užsienio rinkose.

AB-F „Šilutės Rambynas“ pagrindinė veikla – fermentinių sūrių ir sūrių gaminių kūrimas, gamyba ir pardavimas, pasterizuotos grietinėlės, pasterizuotų išrūgų ir koncentruotų išrūgų gamyba ir pardavimas.

5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

AB „Žemaitijos pienas“ paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į „NASDAQ OMX Vilnius“ vertybinių popieriaus biržos Baltijos papildomą vertybinių popierių prekybos sąrašą nuo 1997 m. spalio 13 d.

Akcijų rūšys – paprastosios vardinės;

Akcijų skaičius – 48 375 000;

Bendra nominali vertė – 48 375 000 Lt;

VP ISIN kodas LT0000121865;

VVPB simbolis – ZMP1L

6. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2004 m. liepos 16 d. bendrovė sudarė sutartį su AB „Šiaulių bankas“, buveinės adr.: Tilžės g. 149, Šiauliai, pagal kurią bendrovės išleistų vertybinių popierių sąskaitų tvarkymas nuo 2004 m. liepos 23 d. perduotas AB Šiaulių bankui.

7. Duomenys apie Grupę sudarančių įmonių prekybą akcijomis reguliuojamose rinkose

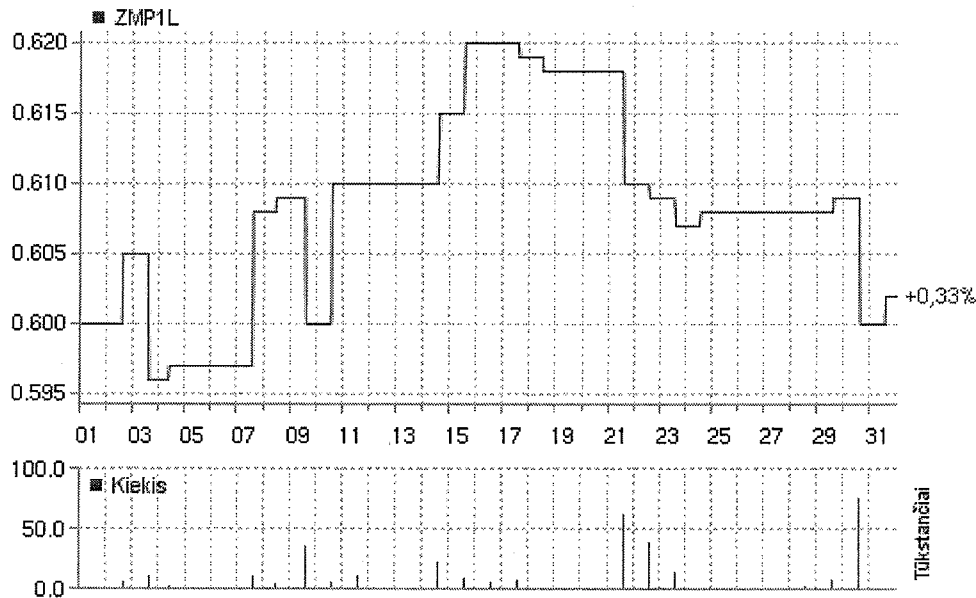
Reguliuojamoje rinkoje prekiaujama tik AB „Žemaitijos pienas“ vertybiniais popieriais, šiuo metu 48.375.000 paprastųjų vardinių akcijų vienetų yra įtraukta į NASDAQ OMX Vilnius Baltijos papildomąjį prekybos sąrašą. (VVPB simbolis ZMP1L). Vienos akcijos nominali vertė 1 (vienas) litas. Bendra nominali vertė yra 48.375.000 litai.

Vertybinių popierių, nepažymintų dalyvavime įstatiniame kapitale, bet kurių apyvartą reglamentuoja LR Vertybinių popierių įstatymas, nėra.

Prekyba kitose biržose ir kitose organizuotose rinkose nėra ir nebuvo vykdoma.

Žemiau pateikiama grafinė informacija apie sandorius sudarytus (prekybą) AB „Žemaitijos pienas“ akcijomis Vilniaus vertybinių popierių biržoje per 2013 m. sausio – gruodžio mėn. laikotarpį. Duomenų šaltinis - AB NASDAQ OMX Vilnius tinklalapis, adresas :

http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?instrument=LT0000121865&list=3&pg=details&tab=historical&lang=lt¤cy=0&downloadcsv=0&date=&start_d=1&start_m=1&start_y=2013&end_d=31&end_m=1&end_y=2013

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

Taipogi pateikiami AB „Žemaitijos pienas“ vertybinių popierių prekybos „NASDAQ OMX Vilnius“ vertybinių popierių biržoje 2010-2014 metų istoriniai duomenys :

VP prekybos istorija

Rodiklis	2010	2011	2012	2013	2014
Atidarymo kaina	0,301	0,699	0,679	0,600	0,816
Didžiausia kaina	0,745	0,770	0,735	0,833	0,888
Mažiausia kaina	0,295	0,555	0,536	0,596	0,788
Paskutinė kaina	0,699	0,679	0,600	0,774	0,855
Apyvarta vnt.	7 623 027	4 945 124	1 514 200	2 864 080	280 987
Apyvarta mln.	3,40 EUR	3,22 EUR	0,96 EUR	2,09 EUR	0,23 EUR
Kapitalizacija mln.	33,81 EUR	32,85 EUR	29,03 EUR	37,44 EUR	41,36 EUR

8. Vertybinių popierių kapitalizacija

2009 - 2013 metų laikotarpiu Bendrovės akcijų kapitalizacijos rodikliai, EUR buvo sekantys :

Rodiklis	2010	2011	2012	2013
Kapitalizacija mln.	33,81 EUR	32,85 EUR	29,03 EUR	37,44 EUR

AB „Žemaitijos pienas“ vertybinių popierių kapitalizacijos pokytis per 2010 – 2013 m. laikotarpį procentais sudarė :

ZMP1L	29 025 000,00 LTL	100 217 520,00 LTL	+245,28%
-------	-------------------	--------------------	----------

9. Emitento įstatinis kapitalas

2013 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinį kapitalą sudarė:

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Istatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	48 375 000	1	48 375 000	100

Visos akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai.

10. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga

AB „Žemaitijos pienas“ – senas pieno perdirbimo tradicijas turinti Lietuvos bendrovė, puoselėjanti klasikinius pieno produktų gamybos receptus ir technologijas, skatinanti šimtametę istoriją atspindinčio paveldo ir kultūros produktų gaivinimą ir vartojimą.

AB „Žemaitijos pienas“ įkurta 1924 metais. Tais metais pradėjo veikti Telšių pieninė, kurios pajėgumas tuo metu buvo vertinamas kaip ištis didelis. 1984 metų pabaigoje naujose patalpose darbą pradėjo Telšių pieninė, veikusi iki didžiausios Pabaltėje Telšių sūrių gamyklos atidarymo ir jos privatizavimo 1993 metais. AB „Žemaitijos pienas“ įregistruota 1993 m. birželio 23 d. Telšių rajono valdyboje, perregistruota 1998 m. spalio 16 d. Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijoje.

Konsultuojantis su geriausiomis Europos ir JAV firmomis, didžiausią dėmesį skiriant naujoms technologijoms diegti, naudojant pažangiausią pasaulyje membraninę pieno valymo technologiją „Bactocath“, išsiplėtė gaminamų produktų įvairovė, pagerėjo jų kokybė.

Nepriekaištingas darbas yra ta įmonės vizitinė kortelė, kuri neginčijamai liudija apie AB „Žemaitijos pienas“ patikimumą ir solidumą, įsitvirtinant su savo gaminiais šalies rinkoje, taip pat garsinant Žemaitijos kraštą ir Lietuvą pasaulyje. Šiuo metu bendrovėje dirba daugiau kaip 1205 profesionalių ir kūrybingų darbuotojų, kurių svarus indėlis, optimizmas ir išmintis leidžia įmonei siekti ambicingų tikslų ir įveikti naujus iššūkius šalies ir tarptautinėse rinkose.

Šiandien įmonė gamina per 200 pavadinimų naujų ir jau vartotojų pamėgtų pieno gaminių – ekologiškų pieno produktų grupę DOBILAS. Prekės ženklo MAGIJA produktai nuo pat savo atsiradimo pelnė vartotojų pasitikėjimą ir įgijo stulbinantį populiarumą. Pirkėjai pamėgo fermentinius bei lydytus sūrius, vienintele Lietuvoje nebrandinto sūrio plėšomas dešreles PIK-NIK. Kovo 8-ąją surengtas nuotaikingas šio išskirtinio produkto gamybos 10-metis, kuriame prisiminta, jog beveik kasmet PIK-NIK įvairiausiose tarptautinėse ir mūsų šalies parodose pelnė apdovanojimų.

Vartotojų mėgiamas bendrovės gaminamas pienas, kefyra, jogurtas, grietinė, grietinė, varškė ir glaistyti varškės sūreliai, natūralus ir įvairiais priedais pagardintas sviestas, taip pat daugelis kitų produktų. Puoselėjamas ir mūsų šalies kulinarinis paveldas. ŽEMAITIJOS PIENO naminis varškės sūris ir „Žemaitiškas kastinys“ gaminami tik iš tradicinių žaliavų ir priedų pagal tradicines technologijas, todėl šie išskirtinio skonio produktai pelnė Lietuvos kulinarijos paveldo fondo sertifikatus ir žymimi specialiu Fondo ženklu.

Per daugelį metų sukaupta darbo patirtis ir unikalios receptūros šiandien leidžia vartotojams pateikti platų produktų, pasižyminčių puikiu skoniu ir aukšta kokybe, asortimentą.

7 Bendrovė gamina: šviežius pieno produktus, sviestą, fermentinius ir lydytus sūrius, sausus pieno produktus.

Bendrovės produkciją vertina daugelis vartotojų Lietuvoje bei užsienio šalyse. AB „Žemaitijos pienas“ produktai eksportuojami į Europos Sąjungos, Baltijos šalis, Rusiją, Baltarusiją, Ukrainą, Izraelį, Kroatiją, ir kt. šalis.

Dauguma AB „Žemaitijos pienas“ gaminamų produktų atitinka ne tik europinius, bet ir pasaulinius standartus, yra apdovanota tarptautinių parodų aukso medaliais ir diplomais.

Taipogi 2006 m. Vokietijos akreditavimo įstaiga DAR auditavo AB „Žemaitijos pienas“ laboratorijos atitiktį DIN EN ISO/IEC 17025:2000 reikalavimams bei atitiktį patvirtino akreditacijos pažymėjimu DAR registracijos numeris DAP-PL-3977.00.

2007 m. bendrovėje pradėti gaminti ekologiški produktai. Vši „EKOAGROS“ patvirtino, kad AB „Žemaitijos pienas“ atitinka ES Tarybos reglamento EB Nr. 889/2008 ir ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimus. Sertifikuota ekologiškų produktų gamyba: ekologiškas sūris, ekologiškas pienas, ekologiški jogurtai ir kt. produktai. Pastaruoju laikotarpiu plečiamas ekologiškų produktų asortimentas: 2010 metais sertifikuotas ekologiškas kietas sūris, 2011 pradėta gaminti ekologiška varškė, ekologiški varškės sūreliai, 2012 – ekologiškas varškės sūris, rūgpienis.

2008 m. gegužės mėn. AB „Žemaitijos pienas“ pirkimo – pardavimo sandorio pagrindu įsigijo 87,82 proc. ABF „Šilutės Rambynas“ (754 938 vnt.) paprastųjų vardinių akcijų, kurias nuosavybės teise valdė AB „Žemaitijos pieno investicija“ už 10 878 000 litų, t.y. už vieną akciją mokant po 14,41 litų.

AB „Žemaitijos pienas“ ir AB-F „Šilutės Rambynas“ didelį dėmesį skiria produktų saugai ir kokybei, klientų poreikių tenkinimui. Todėl 2008 metais pradėta kurti bendra integruota maisto saugos ir kokybės valdymo sistema (pagal ISO 22000:2005 ir ISO 9001: 2008 reikalavimus).

„Žemaitijos pienas“ įmonių grupė 2009 metais parengė bendrą integruotą maisto saugos ir kokybės vadybos sistemą (IMSKVS) pagal tarptautinių standartų ISO 9001 ir ISO 22000 reikalavimus, kurią 2009 m. balandžio 30 d. sertifikavo Vadybos sistemų sertifikavimo ir techninio vertinimo bendrovė „Bureau Veritas Lit“.

Sertifikavimo sritis – pieno produktų kūrimas, gamyba ir pardavimas. ISO 9001 – vadybos sistemos sertifikatas rodo, kad įmonėje įdiegta kokybės vadybos sistema, užtikrinanti efektyvų kompanijos valdymą remiantis pasaulyje pripažintomis vertybėmis ir tikslais. ISO 22000 - maisto saugos vadybos sistemų sertifikatas rodo, kad įmonė užtikrina maisto saugumą visoje gamybos ir tiekimo grandinėje iki pat jo suvartojimo. Įmonės, turinčios ISO 22000 sertifikatą, išskirtinį dėmesį privalo skirti produktų gamybai ir aplinkos, geros higienos bei geros gamybos praktikų įgyvendinimui, siekiant užtikrinti saugų ir kokybišką galutinį produktą.

AB „Žemaitijos pienas“ nusprendė siekti aukštesnio įvertinimo - įvertinimo pagal BRC (Global Food Standard Issue 5 (British Retail Consortium) reikalavimus.

IMSKVS buvo papildyta aukštais BRC standarto reikalavimais. 2010 m. pradžioje Tarptautinės sertifikavimo įstaigos Bureau Veritas Certification auditoriai įvertino AB „Žemaitijos pienas“ sūrių–sviesto ir lydytų-fasuočių sūrių gamybos atitiktį BRC standarto reikalavimams, atitiktį patvirtino sertifikatas.

BRC (Didžiosios Britanijos mažmeninės prekybos konsorciumo) visuotinis maisto saugos standartas naudojamas visame pasaulyje kaip įvairių įmonių (prekybininkų ar perdirbėjų) vertinimo sistema, padedanti gaminti saugius maisto produktus ir pasirinkti patikimus tiekėjus. BRC visuotinis maisto saugos standartas yra vienas iš veiksmingiausių priemonių, dažniausiai naudojamų vertinant tiekėjų patikimumą. Vadovaudamiesi AB „Žemaitijos pienas“ patirtimi, netrukus įvertinimo pagal BRC reikalavimus sėkmingai siekė AB „Klaipėdos pienas“ kolektyvas., o metų pabaigoje ir AB-F „Šilutės Rambynas“ kolektyvas.

2010 m. AB „Žemaitijos pienas“ laboratorija perregistruota į UAB „Nepriklausomą tyrimų laboratoriją“, kurią Vokietijos akreditavimo įstaiga DAkkS auditavo pagal DIN EN ISO/IEC 17025:2005 reikalavimams bei atitiktį patvirtino akreditacijos pažymėjimu

Mūsų bendrovė, siekiant pademonstruoti pasitikėjimą savo kokybės ir maisto saugos sistemomis, 2012 metų pradžioje pagal BRC Global Standard for Food Safety Issue 6 (Visuotinis Maisto Saugos Standartas (BRC-British Retail Consortium) 6-ąją versiją pasirinko ir taip vadinamą „nepraneštą“ auditą. Tai įgalina sertifikavimo įstaigą atlikti nepriklausomą nepaskelbtą bendrovės gamybos sąlygų ir procedūrų įvertinimą. Šio taip vadinamo sertifikato su „plusu“, neturi nė viena Lietuvoje pagal BRC reikalavimus sertifikuota maisto produktų gamybos įmonė.

2012 metų balandžio mėnesį Bureau Veritas atliko auditą ir įteikė FSSC 22000 sertifikatą pirmajai Lietuvoje maisto produktų gamintojai AB „Žemaitijos pienas“.

FSSC schema apima tarptautinį ISO 22000 maisto saugos standartą, būtinąsias programas bei papildomus FSSC reikalavimus numatytus ISO/TS 22002-1 standarte. FSSC schemą visiškai pripažino Pasaulinė maisto saugos iniciatyva (GFSI).

2013 metais AB „Žemaitijos pienas“ tapo pirmąja maisto gamybos įmone Baltijos šalyse, pelniusi BRC A+ lygio sertifikatą. Šis, itin aukštas, visame pasaulyje pripažįstamas įvertinimas byloja, jog vienoje didžiausių ir moderniausių pieno perdirbimo įmonių Lietuvoje, iš anksto nepranešus, atliekami maisto saugos ir kokybės auditai. Šiuo metu Lietuvoje galiojančius BRC sertifikatus turi 29 maisto pramonės įmonės, tačiau visi jie buvo suteikti įprastine tvarka, auditą atliekant iš anksto susitarus. AB „Žemaitijos Pienas“ – pirmoji ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos šalyse, pelniusi dar aukštesnio lygio BRC sertifikatą su „+“ ženklu. Pasaulinėje BRC duomenų bazėje šių metų kovą buvo tik 48 „+“ ženklą turinčios maisto gamybos įmonės iš 15 718 sertifikuotųjų.

2013 01 10 Europos Komisija į Garantuotų tradicinių gaminių registrą įtraukė *žemaitišką kastinį*. Tai yra penktasis lietuviškas produktas, įgijęs saugomą produkto pavadinimą Europos Sąjungoje. Pripažinimas ES lygiu suteikia galimybę šį gaminį ženklini specialiu ES ženklu su nuoroda „Garantuotas tradicinis gaminys“. Tai parodo, jog šio produkto pavadinimas yra saugomas nuo bet kokio tiesioginio ar netiesioginio jo komercinio naudojimo, imitavimo ar mėgdžiojimo, arba kitos veiklos, kuri galėtų klaidinti vartotoją.

11. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

Įmonė užsiima pieno perdirbimu. Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys įmonės verslo riziką, yra galimi pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, taip pat galimi politiniai, teisiniai, socialiniai ir technologiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB „Žemaitijos pienas“ verslu, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Kadangi didelė dalis gaminamos produkcijos yra eksportuojama, o pati bendrovė Europos ar kitų valstybių mastu nėra didelis rinkos žaidėjas, galintis diktuoti rinkos kainas, sūrių ir sausų pieno produktų biržinių kainų pokyčiai, intervenciniai likučiai bei kiti globalios prekybos aspektai gali turėti ženklios įtakos veiklos rezultatams. Įmonės faktiniams rezultatams už 2013 metus ženklios įtakos turėjo ir politiniai-teisiniai prekybos su Rusijos rinka aspektai.

Įmonės pagrindinė žaliava yra pienas, kurio pardavimo perdirbimui kiekis Europos Sąjungos pieno gamintojams yra apribotas nacionalinėmis pieno kvotomis. Žaliavos tiekimo apribojimas gali įtakoti žaliavos trūkumą bei žaliavos kainų kilimą. Šie pokyčiai gali neigiamai įtakoti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Bendrovės verslas (ypatingai pieno surinkimas ir suvežimas bei produktų platinimo sistema) yra daug darbo jėgos reikalaujanti veikla. Darbuotojų atlyginimų didėjimas gali neigiamai paveikti Bendrovės augimo potencialą ir veiklos rezultatus.

Kintanti kuro kaina gali turėti materialiai reikšmingos įtakos bendrovės veiklos rezultatams – neigiama įtaka galima tiek žaliavos suvežimo procese, tiek produkcijos platinimo procese.

Įmonė specializuojasi šviežių pieno produktų ir sūrių gamyboje, didžiąją dalį jos pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus šiuos produktus. Dėl šios priežasties įmonės pajamoms, pelnui ir bendrai finansiniai būklei įtakos gali padaryti neigiami šviežių pieno produktų ir sūrio paklausos ir kainos pokyčiai rinkoje. Šviežių pieno produktų segmentui didžiausią įtaką daro Lietuvos rinka, o sūrių – eksporto rinkos.

Labai didelę įtaką pieno perdirbimo efektyvumui bei įrengimų panaudojimui turi Lietuvoje vyraujantis žaliavinio pieno sezoniškumas. Kadangi žaliavos sezoniškumas kiekio prasme išlaikė

ankstesnių metų tendencijas, pagrįstas lūkestis buvo ir žaliavos kainos sezoniškumo tendencijų išlaikymas, tačiau 2013 metais žaliavos kaina svyravo neženkiai, buvo pastebimas nuolatinis žaliavos kainos augimas tokiais mastais, kurių negalima buvo kompensuoti kainodaros sprendimais ir pokyčiais.

12. Finansinių ir ne finansinių veiklos rezultatų analizė bei su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

12.1. Finansinių veiklos rezultatų analizė

Pagrindiniai finansiniai rodikliai atspindintys 2012-2013 m. Grupės ir Bendrovės veiklą, tūkst. Lt. :

Finansiniai rodikliai	Pagal Tarptautinius apskaitos standartus			
	2013 m.		2012 m.	
	Grupės	Bendrovės	Grupės	Bendrovės
Apyvarta	529.185	522.783	500.515	489.659
Bendrasis pelnas	100.631	91.954	96.271	88.652
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir amortizaciją	42.260	35.555	45.064	41.010
Pelnas prieš mokesčius	27.130	22.624	27.195	25.173
Investicijų į ilgalaikį turtą suma	14.979	12.821	11.285	9.302

Per 2013, 2012 m., 2011 m. žaliavinio pieno supirkimo tonažo ir kainų palyginimas:

Žaliavinio pieno supirkimas (perskaičiuota į bazinį riebumą)	2013 m.	2012 m.	2011 m.
Supirkto pieno kiekis, tūkst. tonų	332	334	345
Supirkimo pieno kaina, Lt/t	937	769	850

Supirkta natūralaus pieno 2013 m. - 276 tūkst. tonų, 2012 m. - 276 tūkst. tonų, 2011 m. - 285 tūkst. tonų

Per 2013 m., 2012 m. AB „Žemaitijos pienas“ bendrovės parduotos produkcijos Lietuvoje ir Eksportui pasiskirstymas pagal gaminių rūšį buvo toks, tūkst. Lt:

Prekės grupės pavadinimas	Apyvarta tūkst. litais		Pokytis lyginant 2013m. su 2012m. %
	2013 m.	2012 m.	
Fermentiniai sūriai	227.196	208.725	9%
Švieži pieno produktai	147.972	154.391	-4%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	42.798	43.128	-1%

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

Sausi pieno produktai	37.078	33.181	12%
Ledai	72	70	2%
Kita	67.667	50.164	35%
Viso	522.783	489.659	6,76%

Per 2013 m., 2012 m. **Grupės** pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus), tūks. Lt:

Pardavimai pagal geografinius segmentus	2013 m.	2012 m.
Lietuva	272.304	272.778
Kitos Baltijos valstybės ir NVS šalys	141.132	128.260
Kitos Europos šalys	110.919	94.746
Kita	4.830	4.731
Iš viso	529.185	500.515

12.2. Aplinkosauga

AB „Žemaitijos pienas“, pieno produktus gaminanti ir parduodanti įmonė, pagal nustatytus kriterijus priskiriamas prie aplinkosaugos leidimo TIPK taisyklių 1-ame priede nurodytų Įrenginių grupės. 2006-12-29 bendrovei išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, kurio galiojimo laikas neribojamas, tačiau dėl pokyčių - koreguojamas. Bendrovė nedaro neigiamo poveikio aplinkai, kuriam mažinti reikėtų imtis neatidėliotinų priemonių, tačiau bendrovė nuolat stebi savo veiklos rodiklius, planuoja ir diegia investicijas, kurios leistų sumažinti gamybos ir veiklos kaštus bei energetines sąnaudas, visokeriopai gerintų bendrovės aplinkosauginę būklę. Kartu esame visada pasiruošę spręsti iškilusias aplinkosaugines problemas su visuomene.

2008m. bendrovė įdiegė integruotą kokybės vadybos ir maisto saugos vadybos sistemą, iš esmės atitinkančią standartų ISO 9001:2008 ir ISO 22000:2005 reikalavimus ir planuoja įdiegti ISO 14000 Aplinkosaugos vadybos sistemą.

Įmonė nedaro didelio neigiamo poveikio aplinkai. AB „Žemaitijos pienas“ užterštas nuotekas atiduoda išvalyti į miesto valymo įrenginius, kurie 2010m. buvo pilnai rekonstruoti, įgyvendinant Ventos – Lielupės upės baseino investicinės programos projektą už 44,43 mln. litų. Rekonstravus Telšių miesto nuotekų valyklą papildomai iš nuotekų pašalinamas azotas ir fosforas. 2014m. UAB „Telšių vandenys“, siekdama atitikti ES direktyvų reikalavimus nuotekų išvalymui, pradeda įgyvendinti projektą „Telšių dumblo apdorojimo įrenginių statyba“, kurio vertė virš 24,4 mln. litų.

Šiuo metu katilinėje naudojamas kuras – gamtinės dujos. 2013-2014 m. įmonė įgyvendina katilinės modernizavimo, keičiant naudojamo kuro rūšį iš dujų į atsinaujinančius energijos išteklius, projektą „10 MW garo katilus naudojančios medienos kuro statyba Telšių mieste“. Įmonė nėra įtraukta į prekybos ATL sistemą pagal Nacionalinį apyvartinių taršos leidimų paskirstymo planą 2013-2020 metams.

Gamtiniai ištekliai naudojami taupiai. Poveikis aplinkai kontroliuojamas pagal suderintas monitoringo programas. Bendrovė nuolat atnauja savo automobilių parką, siekiant sumažinti oro taršą į aplinką. Siekiant užtikrinti taršos iš stacionarių taršos šaltinių mažinimą, įmonė naudoja geriausius prieinamus gamybos būdus.

Įmonė turi galimų avarijų scenarijų, jų priežasčių ir likvidavimo planus, šaldymo amoniakinės kompresorinės ir degalinės saugyklą, kaip pavojingo objekto, pavojaus identifikavimo, rizikos analizės bei įvertinimą saugos požiūriu.

Atliekos ir pakuotės tvarkomos pagal nustatytus aplinkosaugos reikalavimus. AB „Žemaitijos pienas“ vykdo antrinių žaliavų išskyrimo iš bendro atliekų srauto ir sistemingai perduoda šių atliekų surinkėjams ir perdirbėjams. Teritorijoje pavojingos ir nepavojingos atliekos sandėliuojamos ir tvarkomos taip, kad nedarytų neigiamo poveikio aplinkai, rūšiuojamos, saugojimo vietos atitinkamai pažymėtos. Atliekos savalaikiai išvežamos į atliekas šalinančias įmones.

Bendrovė nuolat vykdo investicinius projektus, kurių metu diegia naujas modernias technologijas, kurios efektyviau leidžia naudoti energetinius išteklius.

AB „Žemaitijos pienas“ 2012 m. birželio 12 d. pateikė Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondui (LAAIF) projekto informacinę formą investiciniam projektui „AB „Žemaitijos pienas“ rūgščių išrūgų perdirbimo linijos įrengimas, sumažinant atliekų kiekį“.

12.3. Vykdydama Žmogiškųjų išteklių politiką

Bendrovė siekia kurti ir plėtoti ilgalaikius santykius su darbuotojais. Bendrovės darbuotojai turi galimybę žinias ir įgūdžius tobulinti seminaruose bei kaupti ir gilinti žinias kitokiomis formomis. Yra paruoštos mokymo programos: specialistams, gamybos darbininkams, gamybos aparatininkams, gamybos operatoriams, gamybos šaltkalviams-operatoriams, gamybos meistrams, prekybos darbuotojams.

Profesinis mokymas per ataskaitinį laikotarpį

Eil. Nr.	Darbu/mokymų pavadinimas	Apmokintų darbuotojų skaičius
1.	Apmokinta naujų darbuotojų pagal įvadinio mokymo programą	263
2.	Apmokinta ir atestuota gamybos darbuotojų pagal tęstinio mokymo programą	11
3.	Apmokinta (mokymai tęsiasi) gamybos darbuotojų pagal tęstinio mokymo programą	20
4.	Bendrovės specialistai apmokė darbuotojus vidiniuose mokymuose	27
5.	Apmokinta darbuotojų vidiniuose mokymuose (perkama paslauga)	152
6.	Atestuota naujų g. meistrų ir brigadininkų	-
7.	Apmokinta darbuotojų darbų saugos klausimais	263
8.	Apmokinta darbuotojų darbui su naujais įrengimais	21
9.	Dalyvavo išoriniuose mokymuose (kursai, seminarai, konferencijos)	104
10.	Paruošta apmokymo programų	-
	Viso	861

Taip pat didelis dėmesys yra skiriamas užsienio kalbų mokymuisi. Darbuotojai yra mokomi įmonės organizuose kursuose bei įvairiomis kitomis mokymosi bei tobulinimosi formomis, taip pat užsienio kalbų įgūdžiai gilinami užsienyje.

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.****12.4. Darbuotojai**

2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis, AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų skaičius buvo 1205, palyginti su 2012 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius yra neženkiai sumažėjęs, t.y. lyginant darbuotojų skaičių su atitinkamu laikotarpiu bendrovėje darbuotojų skaičius sumažėjo 1,94 proc.

Per pastaruosius finansinius metus AB „Žemaitijos pienas“ vidutinis darbuotojų pokytis:

	2013 12 31	2012 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	1205	1231

Darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą:

Darbuotojų skaičius	2013 12 31	2012 12 31
Su magistro išsilavinimu	22	20
Su aukštuoju išsilavinimu	196	180
Su aukštesnioju išsilavinimu	306	344
Su profesiniu išsilavinimu	242	203
Su viduriniu išsilavinimu	404	403
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	35	81
Iš viso:	1205	1231

AB „Žemaitijos pienas“ darbuotojų skaičius pagal atitinkamas jų grupes bei jų vidutinis darbo užmokestis pagal atitinkamas darbuotojų darbo grupes:

Darbuotojų skaičius pagal grupes	2013 12 31		2012 12 31		2011 12 31	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis
Vadovai	22	7100	54	6961	65	6103
Specialistai	304	3310	256	3206	244	2492
Darbininkai	881	2080	921	2016	985	1878
Iš viso:	1205		1231		1294	

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

Bendrovės darbuotojų teisės bei pareigos numatytos jų pareigybiniuose nuostatuose. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų darbuotojų teisių ar pareigų.

2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis ABF „Šilutės Rambynas“ buvo 176 darbuotojai, t.y. lyginant 2012 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičių, per ataskaitinį laikotarpį bendrovėje darbuotojų sumažėjo 4,86 proc. arba 9 darbuotojais.

Per praėjusius finansinius metus vidutinis ABF „Šilutės Rambynas“ darbuotojų pokytis:

	2013 12 31	2012 12 31	2012 06 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	176	185	207

ABF „Šilutės Rambynas“ darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą:

Darbuotojų skaičius pagal išsilavinimą	2013 12 31	2012 12 31	2012 06 30
Su magistrinių	7	5	3
Su aukštuoju išsilavinimu	20	22	23
Su aukštesnioju išsilavinimu	25	28	30
Su profesiniu išsilavinimu	71	75	77
Su viduriniu išsilavinimu	35	36	49
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	18	19	25
Iš viso:	176	185	207

ABF „Šilutės Rambynas“ vidutinis darbo užmokestis pagal atitinkamas darbuotojų grupes:

Darbuotojų skaičius pagal grupes	2013 12 31		2012 12 31		2012 06 30	
	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis	Darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis
Vadovai	6	5983,25	6	6023,85	4	5080,44
Specialistai	69	2698,13	49	2653,36	49	2403,69
Darbininkai	101	1823,30	130	2049,45	154	1875,81
Iš viso:	176		185		207	

Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų teisių ar pareigų. Tiek AB „Žemaitijos pienas“ tiek ABF „Šilutės Rambynas“ nėra sudaryta ir veikianti kolektyvinė sutartis.

13. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metinėje finansinėje ataskaitoje pateiktus duomenis

Metinėje finansinėje atskaitomybėje ir aiškinamajame rašte pateikti duomenys yra pakankami, išsamūs ir informatyvūs todėl papildomai neaiškinami.

14. Duomenys apie emitento savų akcijų supirkimą

Per 2011 finansinius metus AB „Žemaitijos pienas“ per Vertybinių popierių biržą NASDAQ OMX Vilnius, veikiančią oficialaus siūlymo subrinką buvo supirkta 10 vnt. AB „Žemaitijos pienas“ paprastųjų vardinių 1 (vieno) lito nominalios vertės akcijų už 18,00 litų.

2012 m. gruodžio mėn. NASDAQ OMX Vilniaus biržoje pavedimo pagrindu Bendrovė supirko 1 360 010 vnt. akcijų už 2 992 000 LTL sumą, visos akcijos Bendrovės pilnai apmokėtos, šiuo metu bendrovė valdo 2 070 621 vnt. savų akcijų, kas sudaro 4,28 proc.

2013 m. laikotarpį bendrovė supirko 710.611 vnt savų akcijų.

Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neperleido.

Pažymėtina, kad dukterinės įmonės nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

15. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

2013 m. apdovanojimai:

- 2013 m. kovo 5 d. Lietuvos prekybos įmonių asociacijos (LPĮA) organizuoto konkurso „Populiariausia prekė 2012“ nugalėtojas: Diplomas AB „Žemaitijos pienas“ Populiariausias glaistytas varškės sūrelis 2012 „Magija“.
- 2013 m. kovo 5 d. Lietuvos prekybos įmonių asociacijos (LPĮA) organizuoto konkurso „Populiariausia prekė 2012“ nugalėtojas: Diplomas AB „Žemaitijos pienas“ Populiariausias kietasis fermentinis sūris 2012 Sūris „Džiugas Mild“.
- Tarptautinė maisto produktų paroda „ПРОДЭКСПО – 2013“ AB „Žemaitijos pienas“ 40 proc. riebumo kietasis sūris DŽIUGAS apdovanotas aukso medaliu (Maskva, 2013 02 11 - 15).
- AB „Žemaitijos pienas“ kietas sūris „DŽIUGAS“ Briuselis, gegužės 8 2013 „International Taste and Quality Institute“ (iTQi) organizuojamo maisto ir gėrimų vertinimo konkurso „Superior Taste Award 2013“ Briuselyje apdovanojimas (dvi žvaigždutės) ★ ★
- GRAND PRIX apdovanojimas AB „Žemaitijos pienas“ 40 proc. riebumo kietam sūriui DŽIUGAS Tarptautinėje maisto produktų parodoje SIAL CHINA 2013 (Shanghai, China, 2013 05 7 – 9).
- Parodoje International Cheese Awards Nantwich (Jungtinė Karalystė, 116-ąją kartą Nantwich mieste vykusi sūrių paroda) 2013 EST.1897

AB „Žemaitijos pienas“ Lydytų sūrių kategorijoje aukso apdovanojimas skirtas riekelėmis pjaustytam natūraliam lydytam sūriui „Mildutė“.

Patogiausios pakuotės kategorijoje aukso apdovanojimas skirtas 24 mėnesius brandintam kietajam sūriui „Džiugas“ (skaldytas gabalėliais 100 gramų pakuotėje).

24 mėnesius brandintas kietasis sūris „Džiugas“ apdovanotas sidabro medaliu žemyno – regiono sūrio kategorijoje.

Natūralus riekelėmis pjaustytas lydytas sūris „Mildutė“ su provanso žolelėmis apdovanotas sidabro medaliu lydytų sūrių su priedais kategorijoje.

Natūralus riekelėmis pjaustytas lydytas sūris su juodaisiais pipirais apdovanotas sidabro medaliu lydytų sūrių su priedais kategorijoje.

Specialus „Bradburys Award“ prekybos tinklo apdovanojimas Jungtinėje Karalystėje pagamintų sūrių kategorijoje atiteko 12 mėnesių brandintam kietajam sūriui „Džiugas“.

- Tarptautinėje maisto produktų ir gėrimų parodoje „World Food 2013“ „Metų gaminys“ 12, 18, 24, 36 mėnesius brandintas kietasis sūris „Džiugas“ apdovanotas aukso medaliu (Maskva, 2013 09).
- AB „Žemaitijos pienas“ išduotas sertifikatas už dalyvavimą parodoje „Riga Food 2013“ (2013 09 4–7).
- 5-oji Lietuvos gamintojų paroda „Rinkis prekę lietuvišką“ Ekologiškas jogurtas „Dobilas“ su vanile įvertintas parodos „Rinkis prekę lietuvišką 2013“ medaliu. (Kaunas, 2013 10 04).
- Anuga Dairy taste 13 Nominacija „Inovatyviausias produktas“: Suvenyrinė dėžutė : 12, 18, 24 mėnesius nokintas kietas sūris „Džiugas“ su medum ir moliniu dubenėliu. (Kelnas, 2013 10 04).
- AB „Žemaitijos pienas“ Ekologiškas natūralus jogurtas „Dobilas“. Lietuvos pramonininkų konfederacija. Konkursas Lietuvos metų gaminys 2013 (Aukso medalis) (2012 12 20).
- AB „Žemaitijos pienas“ „Magija“ glaistytas varškės sūrelis su kakava ir šokolado gabaliukais. Lietuvos pramonininkų konfederacija. Konkursas Lietuvos metų gaminys 2013 (Aukso medalis) (2013 12 20).
- AB „Žemaitijos pienas“ Jogurtinė grietinė 10 % riebumo „Žemaitijos“. Lietuvos pramonininkų konfederacija. Konkursas Lietuvos metų gaminys 2013 (Aukso medalis) (2013 12 20).
- AB „Žemaitijos pienas“ Ekologiškas varškės sūrelis su vanile „Dobilas“. Lietuvos pramonininkų konfederacija. Konkursas Lietuvos metų gaminys 2013 (Sidabro medalis) (2013 12 20).

2013 m. padėkos:

- Ypatingos kavos asociacijos PADEKA AB „Žemaitijos pienas“ „Už pagalbą organizuojant „Kavos kultūros dienas 2013“ (2013 02 17).

- Asociacijos sporto renginiai PADĖKA AB „Žemaitijos pienas“ „Už pagalbą organizuojant „General Financing Trakų pusmaratonį“ (2013 05 12).
- MTB cycling club PADĖKA AB „Žemaitijos pienas“ ir plėšomoms „PIK-NIK“ sūrio lazdelėms „Už pagalbą rengiant kalnų dviračių mėgėjų varžybas „MTB mėgėjų taurė 2013“ (Vilnius, 2013 06 09).
- Lietuvos pirties bičiulių draugijos PADĖKA AB „Žemaitijos pienas“ kolektyvui „Už pagalbą ir paramą organizuojant pirmąją šventę „Žemaitijos pirties diena 2013“ (Kūlio dauba, Telšių raj., 2013 09 22).
- LR Ūkio ministerijos PADĖKA AB „Žemaitijos pienas“ „Už paramą ir nuoširdų bendradarbiavimą organizuojant 12-ąją Europos turizmo forumą“ (Vilnius, 2013 10 22).
- Telšių „Germanto“ pradinės mokyklos PADĖKA AB „Žemaitijos pienas“ „Už paramą ir bendradarbiavimą vykdant projektą „Augu sveikas ir žvalus“ (2013 11 22).

16. Įmonės veiklos planai ir prognozės

AB „Žemaitijos pienas“ ilgalaikiai tikslai – tapti techniškai ir technologiškai modernia, patikima ir stabilų augimą užtikrinančia bendrove; savo gamybos produktams užtikrinti pelningą rinką Europos Sąjungoje ir Pabaltijyje, pagrindinį dėmesį skiriant produktams su aukšta pridėtine verte, nuosavais prekių ženklais bei išliekamuoju rinkodaros efektu; išlaikyti aukščiausią produktų kokybės lygį; pilnai išnaudoti esamus gamybinius pajėgumus; sistemingai kaupti intelektualinį kapitalą.

Bendrovės pagrindiniai einamieji tikslai:

- pirkti pieną rinkos sąlygomis, bet ne brangiau negu žaliavinį pieną Lietuvoje perka kiti rinkos dalyviai;
- mažinti gamybos sąnaudas ir produktų savikainą, užtikrinant stabilią ir augančią produktų kokybę, todėl pagrindinėmis gamybos sąnaudų ir savikainos mažinimo kryptimis įvardinamos derybos su pagrindiniais tiekėjais bei gamybos efektyvumo didinimas;
- kaip galima greičiau atsisakyti ekonomiškai nenaudingos gamybos;
- visi gaminami produktai turi būti saugojami aukščiausius technologinius standartus atitinkančiuose sandėliuose;
- pardavimus didinti bendrovei palankiomis kainomis. Koncentruotis ties pagrindiniu stipriausių produktų krepšeliu su nuosavais prekiniais ženklais bei išlaikyti ne mažesnę kaip 20 proc. vidaus rinkos dalį. Eksporto rinkose orientuotis į aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos pardavimus galutiniam vartotojui;
- stiprinti rinkodaros funkciją bei bendrovės vardą, investuojant į prekių ženklų stiprinimą, jų sklaidą, vartotojų lojalumo stiprinimą;
- mažinti paskirstymo išlaidas, kaip vieną iš priemonių įvardinant paskirstymo kanalų trumpinimą, t.y. paskirstymo kanalų dalyvių skaičiaus mažinimą;
- darbuotojus skatinti tik už galutinį rezultatą ir už prisiimtų planų vykdymą;
- pastoviai gerinti, atnaujinti turimą technologinių procesų įrangą bei transporto ūkį, siekiant kuo aukštesnės produkcijos ir darbo kokybės, ekonomiško ir našumo.

17. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Bendrovė nuolat vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų pajamų augimą bei geresnį veiklos efektyvumą. Taip pat bendrovė skiria didelį dėmesį naujų produktų kūrimui, šiam tikslui įgyvendinti bendradarbiauja su mokslininkais.

Įmonė akcentuoja aukštą produktų kokybę ir pridėtinę vertę vartotojui, todėl nuolat bendradarbiauja su įvairiais institutais, Lietuvos ir užsienio ekspertais, atlieka produktų laboratorinius tyrimus, tobulina receptūras, stiprina produktų išskirtinumą. Tyrimai yra nenutrūkstanto pobūdžio, daugiausiai nukreipti į esamo produktų krepšelio gaminių tobulinimą.

Siekiant aukščiausių veiklos standartų, pažangiausių veiklos vykdymo metodų taikymo ir inovatyvaus požiūrio tiek į gamybos technologiją, tiek į verslo vadybą bei atskirus įmonės valdymo ir darbo procesus, įmonės specialistai nuolat tobulinasi, vyksta į užsienio stažuotes, parodas, bendradarbiauja su stambiausiais tiekėjais, horizontaliai integruodami geros gamybos praktikos metodus ne tik nuosavyse gamybos ir logistikos procesuose, tačiau tobulinimo iniciatyvas pradedant jau nuo tiekėjų gamybinių procesų ir produktų.

18. Informacija apie įmonės naudojamas finansines priemones

AB „Žemaitijos pienas“ turte yra pagal TAS atspindėtos finansinės priemonės – susijusių įmonių akcijos. Įmonės vadovybė vertina, kad atsižvelgiant į susijusių įmonių veiklos rezultatus, jų kitimo tendencijas ir rinkos perspektyvas, nėra rizikos šių įmonių akcijų nuvertėjimui. AB „Žemaitijos pienas“ laikosi konservatyvios finansinių instrumentų naudojimo politikos, todėl kreditų rizikos, pinigų srautų rizikos, likvidumo rizikos nėra arba ji materialiai nereikšminga. Apsidraudimo sandoriai nenaudojami, ilgalaikiai finansavimo instrumentai naudojami ribotai – tik finansinis lizingas, kur sutartys sudarytos išskirtinai palankiomis sąlygomis.

Pagrindinę įmonės riziką – debitorinių įsipareigojimų likvidumą AB „Žemaitijos pienas“ valdo per prekinio kredito ar kitas draudimo formas beveik visai eksporto apyvartai.

AB „Žemaitijos pienas“ yra suformuotas ir veikia Audito komitetas, kuris vertina pagrindines rizikas, teikia vadovybei pasiūlymus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą, taip didinant bendrovės aktyvų ir pasyvų patikimumą.

Informacija apie emitento finansinę riziką yra pateikta Metinės finansinės atskaitomybės aiškinamajame rašte.

II. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ, JO AKCININKUS, KITUS EMITENTO ORGANUS

19. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Juridinių asmenų registre įregistruotas 48 375 000 Lt įstatinis kapitalas. Jis padalintas į 48 375 000 vnt. paprastasias vardines 1 Lt. nominalios vertės akcijas.

2013 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinį kapitalą sudarė:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	48 375 000	1	48 375 000	100

Visos akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai.

20. Visi vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Vertybinių popierių perleidimo (disponavimo) apribojimai netaikomi.

21. Akcininkai

2013 m. gruodžio 31 d. bendrovėje iš viso buvo 3 198 akcininkų. Visos išleistos akcijos suteikia akcijų turėtojams vienodas teises, numatytas LR akcinių bendrovių įstatyme ir bendrovės įstatuose.

Akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 proc. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinio kapitalo ir balsų:

Eil.Nr.		2013 m.		2012 m.	
		Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
1	Pažemeckas Algirdas	21.589.380	44,63%	21.589.380	44,63%
2	SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN CLIENTS kodas 50203290810, SERGELS TORG 2 10640 STOCKHOLM, SWEDEN	-	0,00%	3.643.525	7,53%
3	SEB SA OMNIBUS Liuksemburgas	3.413.962	7,06%	-	0,00%
4	AB „Klaipėdos pienas“ įm. kodas 240026930, Šilutės pl. 33, 91107 Klaipėda	2.901.844	6,00%	3.601.844	7,45%
5	Pažemeckienė Danutė	3.025.820	6,25%	3.025.820	6,25%
6	AB "Žemaitijos pienas"	2.070.621	4,28%	1.360.010	2,81%
7	Kiti smulkieji akcininkai	15.373.373	31,78%	15.154.421	31,33%
	Iš viso	48.375.000		48.375.000	

Vertybinių popierių perleidimui apribojimų nėra. Akcininkai naudojami turtinėmis ir neturtinėmis teisėmis ir turi pareigas, numatytas LR Akcinių bendrovių įstatyme ir bendrovės įstatuose.

Balsavimo teisių apribojimai. Visos bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, kiekviena akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.

22. Akcininkų teisės

Bendrovės akcininkai turi įstatymais ir kitais teisės aktais suteiktas teises turtines ir neturtines teises :

Bendrovės akcininkai turi šias turtines teises -

gauti bendrovės pelno dalį (dividendą); gauti likviduojamos bendrovės turto dalį; nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš bendrovės lėšų, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; kai akcininkas yra fizinis asmuo – palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims; įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis parduoti ar kitokiu būdu perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn, kitas turtines teises, kurios galimos pagal teisės aktus;

Bendrovės akcininkai turi šias neturtines teises -

dalyvauti susirinkimuose; pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti susirinkimuose; gauti nekonfidencialią informaciją apie bendrovės ūkinę veiklą; rinkti ir būti išrinktu į bendrovės valdymo ir kontrolės organus, užimti bet kurias pareigas bendrovėje, jeigu kitaip nenustato Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymas bendrovės įstatai; teikti konkrečius pasiūlymus bendrovės finansinei, ūkinei, organizacinei ir kt. veiklai gerinti, apskųsti teismui akcininkų susirinkimų, stebėtojų tarybos, valdybos bei bendrovės vadovo sprendimus ar veiksmus, kurie pažeidžia LR įstatymus, bendrovės įstatus, akcininkų turtines ir neturtines teises. Vienas ar keli akcininkai be atskiro įgaliojimo turi teisę reikalauti akcininkams padarytos žalos atlyginimo; kitas įstatymuose nustatytas neturtines teises.

Emitento atstovų žiniomis nėra jokių susitarimų tarp akcininkų dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės ar įgytos kitokios specialios teisės.

Asmuo įgyja visas teises bei pareigas, kurias jam suteikia jo įsigyta bendrove įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis: įstatinio kapitalo didinimo atveju – nuo bendrovės įstatų pakeitimų, susijusių su įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių padidėjimu, įregistravimo dienos, kitais atvejais – nuo nuosavybės teisių į bendrovę įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį atsiradimo.

23. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises ir tų teisių aprašymai

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolines teises.

24. Visi balsavimo teisių apribojimai

Bendrovėje nėra akcininkų, kuriems būtų apribota balsavimo teisė ar/ir taikomi kitokie suvaržymai ar sistemos pagal kurias vertybinių popierių suteikiamos turtinės teisės atskirtos nuo vertybinių popierių turėjimo.

25. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Emitentui nėra žinoma apie akcininkų tarpusavio susitarimus, kuriais galėtų būti apribotas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisė.

26. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

AB „Žemaitijos pienas“ savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, Vertybinių popierių rinkos įstatymu, Bendrovės įstatais.

AB „Žemaitijos pienas“ įstatai keičiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

27. Emitento organai

Emitento organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir bendrovės vadovas (generalinis direktorius), taip pat veikia bendrovės audito komitetas. Valdymo organai yra bendrovės valdyba ir vadovas.

Bendrovės stebėtojų taryba yra kolegialus priežiūros organas, atliekantis bendrovės veiklos priežiūrą. Tarybai vadovauja jos pirmininkas. Bendrovės tarybą, sudaromą iš 3 narių, renka visuotinis akcininkų susirinkimas ketveriems metams. Bendrovės įstatai numato, kad tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, atstovaujantis bendrovės akcininkus laikotarpiui tarp jų susirinkimų ir priimančias sprendimus svarbiausiais bendrovės ūkinės veiklos klausimais. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdybą sudaro 5 nariai. Valdybos narius ne daugiau kaip keturiems metams renka stebėtojų taryba. Jų kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos veiklai vadovauja pirmininkas, kurį iš savo narių išsirenka valdyba. Valdybos nariai bendrovėje veikia bendrai, pareigos nėra specializuotos.

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais bei kitais bendrovės lokaliaisiais aktais, jis nėra įgijęs specifinių veiklos teisių bendrovėje.

Vadovas organizuoja kasdieninę bendrovės veiklą ir atlieka veiksmus, reikalingus jos funkcijoms vykdyti, bendrovės organų sprendimams įgyvendinti bei bendrovės veiklai užtikrinti. Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai.

Visuotinis akcininkų susirinkimas neturi jokių specialių teisių nenumatytų teisės aktais.

Bendrovės organai savo veikloje vadovaujasi LR įstatymais bei kitais teisės aktų bei Bendrovės įstatų nustatytais reikalavimais. Pagal minėtų dokumentų nuostatas bendrovės organai renkami, skiriami ir atšaukiami iš pareigų.

Emitento organai neturi jokių išimtinių ar/ir specialių teisių nustatant reguliavimą išleidžiant ar superkant emitento vertybinius popierius, jie šioje srityje turi tas teises, kurias suteikia teisės aktai.

Visuotinis akcininkų susirinkimas ir jo teisės

keisti ir papildyti Bendrovės įstatus; rinkti ir atšaukti audito įmonę, stebėtojų tarybos narius; tvirtinti metinę finansinę atskaitomybę, valdybos pateiktą Bendrovės veiklos ataskaitą; priimti sprendimą padidinti įstatinį kapitalą; nustatyti Bendrovės išleidžiamų akcijų rūšį, klasę ir minimalią emisijos kainą; priimti sprendimą sumažinti įstatinį kapitalą; priimti sprendimą išleisti konvertuojamąsias obligacijas; priimti sprendimą keisti vienos rūšies ar klasės Bendrovės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų keitimo tvarką; priimti sprendimą Bendrovei įsigyti savo akcijų; priimti sprendimą pertvarkyti Bendrovę, likviduoti Bendrovę ar atšaukti Bendrovės likvidavimą; priimti sprendimą reorganizuoti Bendrovę ir tvirtinti reorganizavimo projektą (sąlygas). Įstatymų nustatytais atvejais sprendimą dėl Bendrovės reorganizavimo, prijungimo būdu, gali priimti Bendrovės valdyba; priimti sprendimą dėl pelno paskirstymo; priimti sprendimą sudaryti rezervus, išskyrus perkainojimo rezervą. Bendrovės akcininkai neturi jokių specialių teisių bei pareigų bendrovėje.

28. Emitento valdymo ir priežiūros organai

Emitento valdymo organai yra valdyba (kolegialus) ir bendrovės vadovas (vienasmenis - generalinis direktorius). Bendrovės priežiūros organas – stebėtojų taryba, taip pat bendrovėje veikia audito komitetas. Valdymo organai yra bendrovės valdyba ir vadovas.

Bendrovės stebėtojų taryba yra kolegialus priežiūros organas, atliekantis bendrovės veiklos priežiūrą. Tarybai vadovauja jos pirmininkas. Bendrovės tarybą, sudaromą iš 3 (trių) narių, renka visuotinis akcininkų susirinkimas ketveriems metams. Bendrovės įstatai numato, kad tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Stebėtojų tarybos įgaliojimai ir atsakomybė:

renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų. Jei Bendrovė dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas; prižiūri valdybos ir Bendrovės vadovo veiklą; pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepinimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto ir Bendrovės veiklos ataskaitos, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos; nustato (derina) valdybos pateiktus mėnesinius/ketvirtinius limitus gaminamos produkcijos, skirtos nemokamai pateikti pirkėjams degustacijai, skirtai rinkai tirti ir/ar plėsti bei pasibaigus ketvirčiui juos tvirtina; teikia siūlymus valdybai ir Bendrovės vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams; sprendžia kitus Bendrovės įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus Bendrovės ir jos valdymo organų veiklos priežiūros klausimus; nustato Bendrovės vadovo pareiginių atlyginimą, jeigu jis yra valdybos narys; valdybos prašymu sprendžia klausimą dėl Bendrovėje dirbančio stebėtojų tarybos nario darbo sutarties nutraukimo.

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, atstovaujantis bendrovės akcininkus laikotarpiui tarp jų susirinkimų ir priimančias sprendimus svarbiausiais bendrovės ūkinės veiklos klausimais. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdybą sudaro 5 (penki) nariai (pagal įstatus), šiuo metu faktiškai valdybos nariai bendrovėje yra keturi asmenys. Valdybos narius ne daugiau kaip keturiems metams renka stebėtojų taryba, jokių specialių taisyklių renkant ar atšaukiant bendrovės valdybos narius nėra numatyta. Jų kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos veiklai vadovauja pirmininkas, kurį iš savo narių išsirenka valdyba.

Valdyba svarsto ir tvirtina:

Bendrovės veiklos strategiją; Bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes; pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka; pritarant stebėtojų tarybai, kiekvienam mėnesiui nustato ir tvirtina gaminamos produkcijos asortimentą ir kiekį, kuris nemokamai pateikiamas pirkėjams degustacijai, siekiant tirti ir/ar plėsti rinką; Bendrovės filialų ir atstovybių nuostatus; generalinio direktoriaus ir jo pavaduotojų pareiginius nuostatus ir atlyginimus.

Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą. Valdyba pritaria Bendrovės vadovo pasiūlytomis jo pavaduotojų kandidatūroms bei kandidatūroms į pareigas, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka.

Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus pateiktą medžiagą apie:

Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą; Bendrovės veiklos organizavimą; Bendrovės finansinę būklę; ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijos ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis; finansinių išteklių kaupimo šaltinius ir naudojimo būdus; Bendrovės sandorius.

Valdyba analizuoja, vertina generalinio direktoriaus pateiktus Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės projektą ir pelno paskirstymo projektą ir, šiems projektams pritarusi, teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba nustato Bendrovėje taikomus materialiojo turto nusidėvėjimo ir nematerialiojo turto amortizacijos skaičiavimo metodus ir normatyvus.

Valdyba privalo laiku rengti visuotinius akcininkų susirinkimus, užtikrinti vardinių akcijų savininkų sąrašų parengimą, sudaryti visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkes, pateikti akcininkams Bendrovės metinę finansinę atskaitomybę, pelno paskirstymo projektą, Bendrovės veiklos ataskaitą bei kitą reikiamą informaciją darbotvarkės klausimams svarstyti.

Valdyba, be visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo, priima sprendimus šiais klausimais:

sprendimus Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve; sprendimus steigti Bendrovės filialus ir atstovybes; sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos; sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos; sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo; sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo; sprendimus įmonių restruktūrizavimo, reorganizavimo sąlygas ir/ar projektus restruktūrizuoti, reorganizuoti Bendrovę/es; Bendrovės stojimas į asociacijas, koncernus ir (ar) konsorciumus ir išstojimas iš jų; skirti lėšų labdarai, sveikatos apsaugai, kultūrai, mokslui, kūno kultūrai ir sportui, taip pat stichinių nelaimių ir ypatingosios padėties likvidavimui; nustato Bendrovės vadovo naudojamų lėšų fondo dydį; kitus Bendrovės įstatuose ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus.

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir administracijos darbo reglamentu.

Vadovas organizuoja kasdieninę bendrovės veiklą ir atlieka veiksmus, reikalingus jos funkcijoms vykdyti, bendrovės organų sprendimams įgyvendinti bei bendrovės veiklai užtikrinti. Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai. Bendrovės organai savo veikloje vadovaujasi LR įstatymų, teisės aktų bei bendrovės įstatų jiems nustatytais įgaliojimais. Pagal minėtų dokumentų nuostatas bendrovės organai renkami, skiriami ir atšaukiami iš pareigų.

Bendrovės vadovas ir administracija:

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi Bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir administracijos darbo reglamentu. Generalinį direktorių renka ir atšaukia Bendrovės valdyba. Generaliniam direktoriui parinkti gali būti organizuojamas konkursas. Darbo sutartį su generaliniu direktoriumi pasirašo valdybos pirmininkas. Darbo sutartį su generaliniu direktoriumi, kuris yra ir Bendrovės valdybos pirmininkas, pasirašo valdybos įgaliotas valdybos narys. Generalinis direktorius dalyvauja Bendrovės valdybos posėdžiuose patariamąjo balso teise, jeigu jis nėra valdybos narys.

Bendrovės vadovas (generalinis direktorius):

vadovauja Bendrovės administracijai; savo kompetencijos ribose sudaro sandorius Bendrovės vardu; atstovauja Bendrovei esant santykiams su trečiaisiais asmenimis ir teisme bei arbitraže. Teisę atstovauja Bendrovei generalinis direktorius įgyja nuo dienos, nustatytos darbo sutartyje; atidaro ir uždaro Bendrovės sąskaitas bankų įstaigose; rengia ir teikia valdybai tvirtinti Bendrovės valdymo struktūrą, pareigybių sąrašus, atlyginimo ir skatinimo už darbo sistemas; rengia akcijų pasirašymo sutarties projektą; priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis, vertina darbo rezultatus, skiria darbuotojams drausmines nuobaudas ir paskatinimus, tame tarpe ir materialinio pobūdžio; nustato vidaus darbo taisykles, tvirtina Bendrovės padalinių nuostatus,

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

administracijos darbo reglamentą; išduoda įgaliojimus vykdyti toms funkcijoms, kurios yra jo kompetencijoje; Akcinių bendrovių įstatymo nustatytais atvejais šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą, organizuoja jį, rengia reikalingų visuotiniam akcininkų susirinkimui dokumentų projektus; užtikrina Bendrovės turto, komercinių paslapčių apsaugą; vykdo kitas įstatymų ir šių įstatų numatytas funkcijas; disponuoja Bendrovės turtu, įskaitant pinigines lėšas.

Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai.

Stebėtojų tarybos struktūra:

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt. ir įstatinio kapitalo dalis%	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Darbo Žemaitijos pienas pradžia
Romusas Jarulaitis	Stebėtojų tarybos pirmininkas	1 105 510 2,29	2011 04 08	2015 04 07	1988 01 26
Robertas Pažemeckas	Stebėtojų tarybos narys, l. e. p. generalinis direktorius	-	2011 04 08	2015 04 07	2002 08 26
Algirdas Bladžinauskas	Stebėtojų tarybos narys	-	2011 04 08	2015 04 07	1996 08 20

Valdybos struktūra:

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt. ir įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Darbo Žemaitijos pienas pradžia
Algirdas Pažemeckas	Valdybos pirmininkas, konsultantas	21 589 380 44,63	2011 05 01	2015 04 30	1986 12 26
Marius Dromantas	Valdybos narys, Logistikos direktorius	-	2011 05 01	2015 04 30	2003 12 01
Vygantas Sliesoraitis	Valdybos narys	-	2011 04 28	2015 04 28	2011 05 11

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

Administracija:

Vardas, Pavardė	Pareigos	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %
Robertas Pažemeckas	L. e. p. generalinis direktorius	-----	-----
Natalija Vainikevičiūtė	Finansų direktorė	-	-

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovės vadovui bei vyriausiajam finansininkui priskaičiuotos ir išmokėtos sumos susijusios su darbo santykiais, šiems asmenims nebuvo suteikta garantijų ar laidavimų, neperleistas turtas ar kitokios turtinės teisės.

Per 2013 metus valdymo organams už veiklą bendrovės valdyboje bei stebėtojų taryboje nėra priskaičiuota ir išmokėta piniginių lėšų.

Per 2013 m. bendrovės organams (valdyba, stebėtojų taryba, vadovas) bei vyr. finansininkui emitentas neskyrė nei tantjemų nei dividendų ar kitokių išmokų iš emitento veiklos pelno. Šie subjektai neturi reikšmingų materialinių išpareigojimų emitentui ar emitentas šiems asmenims.

Garantijų ir laidavimų ar/ir kitokių prievolių užtikrinimo priemonių dėl valdymo ar stebėtojų organų narių dėl šių subjektų prievolių įvykdymo užtikrinimo per 2013 metų laikotarpį suteikta emitento vardu nebuvo, emitentas nesuteikė šiems subjektams ir paskolų.

Bendrovės audito komitetas

AB „Žemaitijos pienas“ veikia bendrovės audito komitetas, kurį sudaro trys asmenys – Angelė Taraškevičienė (pirmininkas), Stanislava Vaičienė ir Daiva Katarskienė (nariai).

Vardas, Pavardė	Darbovietės Pareigos Įgaliojimai	Turimų akcijų skaičius vnt. Emitente	Kadencijos pradžia komitete	Kadencijos pabaiga komitete
Angelė Taraškevičienė	UAB „Vertybių auditas“, vadovas	-----	2013-04-26	Iki narį išrinkęs bendrovės organas atšauks iš pareigų
Stanislava Vaičienė	AB „Žemaitijos pienas“ buhalterė	-----	2013-04-26	Iki narį išrinkęs bendrovės organas atšauks iš pareigų
Daiva Katarskienė	AB „Žemaitijos pienas“, buhalteris - apskaitininkė	-----	2013-04-26	Iki narį išrinkęs bendrovės organas atšauks iš pareigų

Pagrindinė audito komiteto funkcija – būti bendrovės stebėtojų tarybos patariamuoju organu, o pagrindinis uždavinys – didinti stebėtojų tarybos darbo bendrovės finansų priežiūros srityje efektyvumą, padėti užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami nešališkai ir juos tinkamai apsvačius. Audito komitetas vykdydamas šias funkcijas teikia Bendrovės valdybai

rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu bei sutarties su audito įmone sąlygomis, stebi išorės audito atlikimo procesą, vertina, kaip išorės auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebi Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą, vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų bei Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso rekomendacijose numatytas funkcijas.

Pažymėtina, kad Bendrovėje nėra įsteigtų kitokių komitetų.

III. KITA INFORMACIJA SUSIJUSI SU EMITENTU

29. Visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Susitarimų, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei nėra.

30. Visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Emitentas nėra sudaręs susitarimų su jo organų nariais ar darbuotojais, kurie numatytų kompensacijas jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

31. Emitento sandoriai

Reikšmingų sandorių ar nebūdingų emitento įprastai veiklai emitento vardu su susijusiomis šalimis ar kitais subjektais 2013 m. laikotarpiu nebuvo sudaryta.

Emitentas taip pat nėra sudaręs sandorių kai dėl įvykusių pasikeitimų susijusių su emitento kontrole įvyktų reikšmingi pasikeitimai susiję su emitentu ar/ir atsirastu neigiami padariniai emitentui.

Nėra sudarytų neįprastų ar/ir reikšmingų emitento organų, komiteto narių ar darbuotojų susitarimų, kurie numatytų kompensacijas kai šių organų narių teisės ir pareigos organe, bendrovėje dėl tam tikrų priežasčių pasibaigtų.

Taipogi emitento žiniomis nėra sudaryta sandorių, kurie galėtų sukelti interesų konfliktą tarp bendrovės ir jo vadovų, tarp vadovų ir akcininkų ar tarp atskirų emitento vadovų.

32. Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso

AB „Žemaitijos pienas“ laikosi Vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso reikalavimų, apie šio dokumento laikymąsi pateikiama atskirame priede ir yra šio konsoliduoto metinio pranešimo neatskiriama dalis.

33. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Per 2013 m. ataskaitinį laikotarpį paskelbta nemaža dalis reikšmingų bei su AB „Žemaitijos pienas“ susijusių įvykių:

Pranešimai					
Data	Rinka	Bendrovė	Subject	Lang/Kalba	
30.11.2013 07:30:55	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ 2013 m. 9 mėn. preliminarus veiklos rezultatas Attachments: 	EN/LT	
09.10.2013 12:45:06	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl prekių pardavimų Rusijos rinkoje	EN/LT	
20.09.2013 15:36:20	VLN	Žemaitijos pienas	Akcininkų sprendimas „Dėl audito kompanijos metinei audito išvadai atlikti“	EN/LT	
30.08.2013 15:10:31	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2013 m. I pusmečio rezultatas Attachments: 	EN/LT	
14.08.2013 10:32:50	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir siūlomų sprendimų projektų Attachments: 	EN/LT	
31.05.2013 15:39:04	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ 2013 m. trijų mėnesių preliminarus veiklos rezultatas Attachments: 	EN/LT	
23.05.2013 09:51:19	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl dividendų mokėjimo tvarkos	EN/LT	
26.04.2013 17:33:01	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ metinė informacija už 2012 metus Attachments: 	EN/LT	
26.04.2013 17:32:45	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ akcininkų susirinkimo vykusio 2013-04-26 sprendimai Attachments: 	EN/LT	
08.04.2013 08:48:21	VLN	Žemaitijos pienas	Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymas	EN/LT	
05.04.2013 12:12:20	VLN	Žemaitijos pienas	Akcininkų susirinkimo projektai Attachments: 	EN/LT	
04.04.2013 17:46:21	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl savų akcijų įsigijimo ir akcininkams suteikiamų balsų skaičiaus	EN/LT	
29.03.2013 09:09:55	VLN	Žemaitijos pienas	Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimas	EN/LT	
22.03.2013 09:37:24	VLN	Žemaitijos pienas	CORRECTION: Dėl savų akcijų supirkimo (įsigijimo)	EN/LT	
22.03.2013 08:16:23	VLN	Žemaitijos pienas	Dėl savų akcijų supirkimo (įsigijimo)	EN/LT	
28.02.2013 16:35:57	VLN	Žemaitijos pienas	Neaudituoti preliminarūs AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2012 metų veiklos rezultatai Attachments: 	EN/LT	
13.02.2013 14:02:14	VLN	Žemaitijos pienas	AB „Žemaitijos pienas“ informacija	EN/LT	

Šaltinis -

http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?issuer=ZMP&market=&legal%5B%5D=main&legal%5B%5D=firstnorth&start_d=1&start_m=1&start_y=2012&end_d=31&end_m=6&end_y=2012&keyword=&pg=news&lang=lt¹

Pranešimai apie esminius įvykius po ataskaitinio laikotarpio pabaigos ²:

¹ Šiuo adresu galima rasti smulkesnę informaciją bei paskelbtų pranešimų turinį;

² http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?issuer=ZMP&market=&legal%5B%5D=main&legal%5B%5D=firstnorth&start_d=1&start_m=1&start_y=2014&end_d=19&end_m=2&end_y=2014&keyword=&pg=news&lang=lt

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.**

Data	Rinka	Bendrovė	Subject	Lang
10.02.2014 13:23:01	VLN	Žemaitijos pienas	<u>Dėl bendrovės valdybos narių</u>	<u>EN/Lt</u>
07.02.2014 16:27:34	VLN	Žemaitijos pienas	<u>Akcinės bendrovės „Žemaitijos pienas“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai</u>	<u>EN/Lt</u>
24.01.2014 11:19:26	VLN	Žemaitijos pienas	<u>AB „Žemaitijos pienas“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai (PAPILDYTA/PATIKSLINTA)</u>	<u>EN/Lt</u>
17.01.2014 13:34:17	VLN	Žemaitijos pienas	<u>AB „Žemaitijos pienas“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai</u>	<u>EN/Lt</u>
09.01.2014 10:44:33	VLN	Žemaitijos pienas	<u>Neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimas (Papildyta)</u>	<u>EN/Lt</u>
08.01.2014 10:31:18	VLN	Žemaitijos pienas	<u>Dėl visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo</u>	<u>EN/Lt</u>

Apie visus esminius įvykius AB „Žemaitijos pienas“ įstatuose ir Lietuvos Respublikos norminiuose aktuose nustatyta tvarka informavo Vilniaus vertybinių popierių biržą (NASDAQ OMX Vilnius). Pranešimai skelbti Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje ir bendrovės tinklalapyje www.zpienas.lt. Pranešimai apie akcininkų susirinkimus papildomai skelbti dienraštyje „Valstiečių laikraštis“. Informacija apie vadovų sandorius skelbta Vilniaus vertybinių popierių biržos interneto tinklalapyje.

IV. KITA INFORMACIJA**34. Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos**

2014-02-28 duomenimis neaudituoti preliminarūs AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2013 metų veiklos rezultatai :

AB „Žemaitijos pienas“ grupės neauditauta 2013 metų konsoliduota apyvarta – 541,9 mln.lt (156,9 mln. EUR), palyginus su 2012 metais apyvarta padidėjo 8,28 proc.

AB „Žemaitijos pienas“ grupės neauditotas 2013 metų grynas pelnas sudaro 4,3 proc. nuo apyvartos.

35. Duomenys apie auditą

AB „Žemaitijos pienas“ (Grupė) 2013 m. gruodžio 31 d. konsoliduoto balanso ir su juo susijusių tuomet pasibaigusių metų konsoliduotų pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitų auditą atliko UAB „Grant Thornton Rimess“. Auditoriaus išvada buvo pasirašyta 2014 m. kovo mėn. 15 d.

Papildomos informacijos, kuri turėtų būti atskleidžiama pagal įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus ar įmonės įstatus, ir kuri nebūtų atskleista šiame metiniame pranešime bei metinėse finansinėse ataskaitose – nėra.

V. INFORMACIJA APIE TAI KAIP YRA LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ pranešimas apie NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2013 metais

Akcinė bendrovė „Žemaitijos pienas“ (toliau Bendrovė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų taisyklių 24.5. punktu, pateikia ir atskleidžia, kaip ji laikosi NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė viešai skelbia esminius plėtros strategijos aspektus ir tikslus metinėse ir tarpinėse ketvirtinėse bendrovės veiklos ataskaitose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė vadovaujasi įmonės strateginiu planu, kuriuo remiantis siekiama dirbti pelningai, kuriant ir stiprinant techniškai modernią įmonę, turint tikslą didinti akcininkų nuosavybę.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas glaudžiai bendradarbiauja, tuo siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organai užtikrina, kad būtų gerbiamos bendrovės akcininkų, darbuotojų, žaliavų tiekėjų teisės ir pareigos. Darbuotojams yra suteikiama galimybė kelti kvalifikaciją mokymo kursuose bei seminaruose Lietuvoje bei užsienio šalyse, suteikiamos įvairios lengvatos pieno gamintojams. Nemaža dalis darbuotojų ir pieno gamintojų yra bendrovės akcininkai.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovės valdymo organai yra akcininkai, bendrovės valdyba ir vadovas, priežiūros organai – stebėtojų taryba bei audito komitetas.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovėje rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka kolegialūs priežiūros ir valdymo organai - stebėtojų taryba ir valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje yra sudaroma ir stebėtojų taryba ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ³	Taip	Sudaryti du kolegialūs organai - bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba. Jiems taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ⁴	Taip	Bendrovės stebėtojų taryboje yra 3 (trys) nariai. Bendrovės valdyboje „de jure“ 5 (penki) nariai, „de fakto“ 4 (keturi) nariai. Bendrovė mano, kad toks valdybos narių skaičius yra pakankamas efektyviai bendrovės veiklai.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamais maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal bendrovės įstatus Bendrovė valdyba ir Stebėtojų taryba renkama 4 (keturiems) metams. Kadencijų skaičius nėra ribojamas. Atleidimas ar atsistatydinimas iš bendrovės valdybos ir stebėtojų tarybos narių yra reglamentuotas LR įstatymais.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovėje bendrovės vadovas ir bendrovės valdybos pirmininkas yra atskiri asmenys, taip pat nesutampa bendrovės vadovo asmuo su stebėtojų tarybos pirmininko asmeniu.

³ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

⁴ Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų⁵ priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba yra renkama akcininkų susirinkime. Bendrovė atskleidžia informaciją apie kandidatus į bendrovės kolegialų organą. Smulkiems akcininkams nėra varžoma teisė atstovauti jų interesams ir turėti savo atstovą kolegialiaame organe.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informaciją apie kolegialaus priežiūros organo narius (vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus) pateikiama metinėje ataskaitoje.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Prieš būsimus stebėtojų tarybos narių rinkimus informacija apie kandidatus pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovės kolegialių organų nariai turi ilgametę patirtį bendrovių valdyme, įvairiapusių žinių bei patirties savo užduotims tinkamai atlikti.

⁵ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Nauji bendrovės valdybos nariai apie pareigas, bendrovės organizaciją bei veiklą informuojami valdybos posėdžiuose bei individualiai, esant poreikiui.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁶ nepriklausomų narių skaičius.	Taip	Nepaisant to, kas pagrindinis akcininkas turi balsų daugumą akcininkų susirinkime, o kiti akcininkai turi mažiau nei 10 proc. balsų, „Žemaitijos pienas“ valdybą sudaro nepriklausomi valdybos nariai, kurie pagal galimybes užtikrina tinkamą interesų konfliktų sprendimą.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų	Ne	Remiantis pateiktomis rekomendacijomis, šiuo metu Bendrovės valdyboje esantys nariai nėra visiškai nepriklausomi.

⁶ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Dangelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formulė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁷ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Bendrovė nėra nustačiusi papildomų kriterijų dėl kolegialų organų narių nepriklausomumo.
--	---

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai neatitinka visiško nepriklausomumo kriterijų išdėstytų šiame kodekse.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovė neturėjo galimybių įgyvendinti stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁸ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą taryboje ir valdyboje atlyginimas nemokamas (tačiau bendrovės įstatuose tokia galimybė yra numatyta).

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁹ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ¹⁰	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina ir pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl bendrovės metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto, bendrovės metinio pranešimo, metų eigoje svarsto bendrovės veiklos rezultatus. Taip pat atlieka kitas valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas.
--	------	---

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjėmos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjėmas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjėmomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁹ Žr. 3 išnašą.

¹⁰ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai vykdydami savo pareigas vadovaujasi bendrovės ir akcininkų interesais, atvejų, kai būtų pagrindo manyti kitaip – nebuvo.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje¹¹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Kolegialių organų nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialių organų posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose kolegialių organų posėdžiuose buvo kvorumas, kas leido konstruktyviai priimti sprendimus.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Akcininkų ir kolegialių organų konfliktų nekilo. Akcininkai apie bendrovės reikalus informuojami įstatymu numatyta tvarka, t.y. kaip numato Akcinių bendrovių įstatymas bei Bendrovės įstatatai.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi teisės aktų bei Bendrovės įstatų nuostatomis.

¹¹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančią kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹². Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmoniškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Ne	Stebėtojų tarybos nariai ir didžioji dalis valdybos narių yra bendrovės darbuotojai, todėl jie nėra nepriklausomi nuo bendrovės valdymo organų. Bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba priimdama sprendimus atstovauja akcininkų interesams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹³. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Taip/Ne	Bendrovėje nėra formuojami 4.12-4.13 rekomendacijose nurodyti Skyrimo ir Atlyginimo komitetai, nes bendrovės nuomone, valdyba, vykdydama savo funkcijas, iš dalies vykdo nurodytą Skyrimo komiteto ir Atlyginimo komiteto funkcijas. Be to šias funkcijas tinkamai realizuoja Bendrovėje veikiantys specializuoti departamentai, pvz. Personalo ir teisės ir kt. 2013 m. gruodžio mėn. 12 d. vykusiam neeiliniam visuotinio akcininkų susirinkime, vadovaujantis LR audito įstatymo nuostatomis ir 2008 m. rugpjūčio 21 d. Vertybinių popierių komisijos nutarimo Nr. 1K-18 patvirtintais reikalavimais, buvo sudarytas Audito komitetas bei patvirtinti komiteto nariai iš kurių vienas yra nepriklausomas ir komiteto veiklos nuostatai. 2013 m. gruodžio 12 d. vykusiam akcininkų susirinkime buvo naujai patvirtinti Audito komiteto nariai iš kurių vienas narys yra nepriklausomas.

¹² Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

¹³ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiikiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Audito komitetas vadovaujasi Audito komiteto nuostatais, stebi kaip rengiamos finansinės ataskaitos, stebi kaip atliekamas auditas. Kolegialūs organai išlieka visiškai atsakingi už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus ir priima galutinius sprendimus.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	Audito komitetas sudarytas iš 3 narių, iš kurių 1 narys yra nepriklausomas.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Audito komiteto nuostatus tvirtino visuotinis akcininkų susirinkimas. Šis komitetas apie savo veiklą ir rezultatus informuos visuotinį akcininkų susirinkimą.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Audito komiteto posėdžiuose prireikus gali dalyvauti bendrovės darbuotojai, atsakingi už komiteto svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtina informaciją.

4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Skyrimo komitetas (paaiškinimas 4.7.).
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Atlyginimų komitetas (paaiškinimas 4.7.).

vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprendamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
---	--	--

4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais	Taip	Bendrovė iš esmės laikosi šios rekomendacijos nuostatų. Audito komiteto pagrindinis tikslas – prižiūrėti bendrovės finansinės atskaitomybės audito atlikimą ir apskaitos bei finansinės informacijos pateikimo tvarką suinteresuotiems asmenims. Šio komiteto pagrindinė funkcija yra sistemingai ir visapusiškai vertinti ir skatinti gerinti organizacijos rizikos valdymo, kontrolės ir priežiūros procesų veiksmingumą bei teikti išvadas Visuotiniams akcininkų susirinkimui, Stebėtojų tarybai ir Valdybai dėl tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, rizikos valdymo procedūrų, vidaus kontrolės funkcionavimo.
--	-------------	--

būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupę vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos ir valdybos veiklos vertinimo praktikos.

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės Stebėtojų tarybos posėdžiams vadovauja stebėtojų tarybos pirmininkas ar kitas įgaliotas stebėtojų tarybos narys. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas arba kitas valdybos įgaliotas narys.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹⁴	Taip	Valdybos posėdžiai šaukiami pagal iš anksto patvirtintą grafiką (kartą per mėnesį), be to šaukiami neeiliniai posėdžiai. Stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami nerečiau kaip kartą per pusmetį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Visiems kolegialių organų nariams iš anksto išsiunčiama elektroniniu paštu visa reikalinga darbotvarkei medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu galima pildyti tik tuo atveju, jei posėdyje dalyvauja visi nariai, yra svarbus klausimas ir visi organo nariai sutinka, kad jis būtų neatidėliotinai sprendžiamas.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai yra atviri, juose gali dalyvauti valdybos nariai.

¹⁴ Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios jų turėtojams vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė suteikia investuotojams informaciją apie naujai išleidžiamų ar jau išleistų akcijų suteikiamas teises.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apskundinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹⁵ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas gaunamas ypač svarbiems sandoriams, kurių kriterijai nustatyti LR Akcinių bendrovių įstatyme, kituose teisės aktuose ir Bendrovės įstatuose.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovėje visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas laikantis LR Akcinių bendrovių įstatymo, kitų teisės reikalavimų ir bendrovės įstatų nuostatomis. Visi bendrovės akcininkai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo vietą, datą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kaip to reikalauja LR Akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai, sudaroma galimybė susipažinti su susirinkimo medžiaga ne vėliau kaip numatyta teisės aktais.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka, ne vėliau kaip likus 21 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, visuotiniam akcininkų susirinkimui parengti dokumentai ar jų projektai skelbiami VVPB tinklalapyje, taip pat bendrovės tinklalapyje kas sudaro galimybę akcininkams susipažinti informacija viešai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai turi teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip

¹⁵ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

		numato LR Akcinių bendrovių įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Nurodytų priemonių įdiegimas pareikalautų neadekvačių sąnaudų lyginant su tikėtina nauda, kita vertus bendrovė sudaro galimybes tam tikromis technologijomis išreikšti savo nuomonę tiesiogiai nedalyvaujant susirinkimuose.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Bendrovės kolegialaus organo narys susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniais ar dalykiniais interesais.

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai. Tačiau duomenys apie atlygį pagal tam tikras kategorijas skelbiama pusmečio ir metinėje finansinėje atskaitomybėje.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių	Ne	Dėl aukščiau nurodytų priežasčių atlyginimų politika, pagal kurią būtų rengiama atlyginimų ataskaita Bendrovėje nėra patvirtinta.

savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Bendra informacija apie išmokas ir paskolas Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams yra viešai pateikiama metiniame bei pusmetiniame pranešimuose.
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kainą, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai. Tačiau bendrovės atskirų kategorijų darbuotojų vidutiniai atlyginimai skelbiami pusmečio ir metiniame pranešime.

sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Taip	Bendrovėje atlyginimų nustatymo politikoje yra laikomasi principo, kad atlyginimas susideda iš pastoviosios dalies ir kintamos dalies.
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Taip	Bendrovėje kintamoji atlyginimo dalis yra paskaičiuojama pagal nustatytus darbo veiklos vertinimo rodiklius.
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Taip	Bendrovėje kintamoji atlyginimo dalis yra paskaičiuojama pagal nustatytus darbo veiklos vertinimo rodiklius.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Ne	
8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	
8.11. Išėtinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Jeigu darbo sutartis nutraukiama dėl blogų rezultatų, išėtinė išmoka yra neišmokama arba atitinkama dalimi yra mažinama.

8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Ši praktika Bendrovėje netaikoma.
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Ši praktika Bendrovėje netaikoma.
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekinamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Ši praktika Bendrovėje netaikoma.
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Taip	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Bendrovė pateikia tokią informaciją, kokios reikalauja LR Vertybinių popierių įstatymo ar/ir kitų teisės aktų reikalavimai.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.

8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad nebūtų pažeistos įstatyme numatytos interesų turėtojų teisės. Didžiąją dalį akcininkų sudaro Bendrovės darbuotojai ir pieno gamintojai.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	Informacija apie bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama metinėse bei tarpinėse ataskaitose, pranešimuose apie bendrovės esminius įvykius, bendrovės finansinėse atskaitomybėse. Ši informacija yra skelbiama per vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą. Po esminių įvykių atskleidimo informacija papildomai skelbiama žiniasklaidoje, komentuojant plačiau.
--	-------------	--

10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kurios prekiauja bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė interneto tinklalapyje viešai skelbia metines ir tarpines ataskaitas, tuo užtikrindama nebrangų ir nešališką priėjimą prie informacijos. Svetainės adresas: www.zpienas.lt
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė interneto tinklalapyje viešai skelbia metines ir tarpines ataskaitas, veiklos rezultatus, audituotas finansines atskaitomybes, pranešimus apie esminius įvykius bei apie akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje lietuvių ir anglų kalbomis.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka Bendrovės metines finansines atskaitomybes ir metinio pranešimo patikrinimą.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Visuotinis akcininkų susirinkimas paveda valdybai parinkti audito įmonę.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Audito įmonė iš bendrovės nėra gavusi pajamų už ne audito paslaugas.